Универзитет
„Св. Кирил и Методиј”- Скопје

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Студентски информатор

2026/2027

Порака од деканот....3
Управување и раководење со Медицинскиот факултет....4
Основни принципи на студирање според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) на Медицинскиот факултет во Скопје....5
Општи и практични информации за студентите....9
Студиски програми на Медицинскиот факултет....12
Студии по Општа медицина....13
Акредитација од 2026/27
Акредитација од 2021/22
Четиригодишни академски студии за дипломиран логопед....29
Тригодишни стручни студии за дипломирана медицинска сестра/ медицински техничар....36
Тригодишни стручни студии за дипломиран радиолошки технолог....42
Тригодишни стручни студии за дипломиран физиотерапевт....48
Тригодишни стручни студии за медицинско-лабораториска дијагностика....54
Тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско – лабораториска дијагностика....61
Тригодишни стручни студии за акушерство....66
Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка / акушер....72
Тригодишни стручни студии за дипломиран оптометрист....77

ПОРАКА ОД ДЕКАНОТ

„Таму каде медицината е сакана постои љубов и за човештвото.“

Хипократ

Почитувани студенти,

Медицинскиот факултет во Скопје, како една од најголемите и најстари институции од овој вид во државата, има непроценливо значење во образовниот, научниот и здравствениот систем на нашата земја.

Вашиот избор да студирате на овој факултет, во годините што се пред вас, постепено ќе ве воведе во неисцрпните тајни на медицината. Од овој ден натаму нема да биде лесно, но со секој нов ден ќе станувате се посилни. Ќе се соочите со многу предизвици и искушенија. Пред вас се години макотрпна работа, во тек на кои ќе се стремите да останете верни на долгогодишната мисија на медицината, да лекувате и да го подобрувате здравјето на пациентите. При тоа, треба да ја прифатите човечноста како основен елемент во вашето стручно оформување и да прераснете во лекари со силно чувство на емпатија. Постојана поддршка и поттик на патот низ вашето медицинско образование ќе најдете во вашите професори.

Знаењата, вештините, како и дипломата со која ќе се стекнете, ќе ве направат дел од академаската заедница од над 15000 студенти дипломирани на нашиот факултет. Ќе ви ги отворат вратите кон светот на науката и медицината и ќе ви овозможат понатамошно непрекинато усовршување.

Годините на студирање треба да ги прифатите со радост и гордост, бидејќи ве прават дел од разновидноста и еднаквоста овозможени од широчината на нашата професија.

Non scholae, sed vitae discimus.

Проф. д-р Светозар Антовиќ, декан

I.

УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ СО МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ

Декан на Факултетот
Проф. д-р Светозар Антовиќ

Продекани на Факултетот

- Продекан за настава
  проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска
- Продекан за наука
  проф. д-р Марија Вавлукис
- Продекан за специјализации и супспецијализации
  проф. д-р Симон Трпевски
- Продекан за меѓународна соработка
  проф. д-р Рубенс Јовановиќ

Деканатска управа

Деканатската управа е орган на управување на Факултетот и има 15 члена. Деканатската управа ја сочинуваат:

- деканот;
- продеканите;
- секретарот на факултетот;
- два раководителa на катедрите од хируршките гранки на медицината (хирургија, ОРЛ, офталмологија, ортопедија, анестезиологија и реанимација, гинекологија и акушерство);
- два раководителa на катедрите од интернистичките гранки на медицината (радиологија, интерна медицина, педијатрија, дерматовенерологија, неврологија, инфектологија, онкологија, трансфузиологија, физикална медицина, психијатрија, примарна здравствена заштита);
- два раководителa на катедрите од базичните гранки на медицината кои немаат апликативни дејности и превентивни гранки (анатомија, медицинска етика и медицинска хемија социјална медицина, епидемиологија, хигиена и медицина на трудот);
- три раководителa на институтите кои вршат здравствена дејност (патологија, микробиологија и паразитологија, судска медицина, патофизиологија, физиологија, фармакологија со токсикологија, имунологија, биохемија, хистологија со ембриологија, нуклеарна медицина);
- еден претседателот на Студентскиот парламент.

Секретар на Факултетот
Радмила Митановска, дипломиран правник

II.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА СТУДИРАЊЕ СПОРЕД ЕВРОПСКИОТ КРЕДИТ ТРАНСФЕР СИСТЕМ (ЕКТС) НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Медицинскиот факултет во Скопје од учебната 2005/2006 година во својот додипломски наставно-образовен процес започна со примена на Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), како нов систем на академско признавање на студиите, што има за цел да обезбеди создавање на креативно насочен и соодветно мотивиран студент кон студирањето, мобилен на национално и меѓународно ниво што ќе му обезбеди меѓународна конкуретност на европскиот интелектуален простор.

Што е ЕКТС?

Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) претставува нов систем на студирање, развиен од Европската комисија базиран врз три основни елементи: комплетни информации за студиската програма и ангажираноста на студентите; спогодба меѓу партнерските институции и студентот; и користење кредити како мерка на студентската ангажираност.

ЕКТС кредити претставуваат нумерички вредности доделени на единици курсеви со цел да се опише студентската ангажираност. Тие го одразуваат квантитетот на работа што го бара секоја курсна единица во однос на вкупниот квантитет на работа што е потребен да се заврши соодветната академска година, а претставен со: предавања, практична работа (вежби), семинари, работилници, сопствено учење и проверка на знаења. ЕКТС кредитите, всушност, претставуваат релативна мерка за ангажираноста на студентите во совладувањето на студиската програма.

Организација на студиите

Интегрираните студии по општа медицина се организирани во шест години, односно 12 семестри, четиригодишни академски студии за логопеди во четири години, односно 8 семестри, а тригодишните стручни студии во три години, односно 6 семестри.

Предметите се организирани како: задолжителни и изборни.

Задолжителните предмети студентот ги запишува секој семестар, доколку ги исполнил условувачките критериуми пропишани за секој предмет одделно.

Од понудените **изборни предмети** за семестар, студентот на почетокот на семестарот избира најмногу два којшто ќе ги слуша во тој семестар. Бројот на студенти коишто може да слушаат ист предмет во семестарот е минимум 10, а максимум 25 студенти.

Наставата на Медицинскиот факултет се одвива преку: *предавања*, *практична настава (вежби, работилници, престој)* и *семинари*.

Предавањата се изведуваат од страна на наставници и на нив може да присуствуваат сите студенти. Најчесто се обмислени како интерактивна настава за околу 100 студенти и може да вклучуваат одделни активности од страна на студентот (семинарска работа, презентација на проблем, случај). Тие им обезбедуваат на студентите пресек на централните теми содржани во предметот.

Практичната настава (практични курсеви, вежби, работилници) се изведува од страна на наставници и/или помошни наставници (асистенти) и има задача да го примени теоретското познавање и да го оспособи студентот за практикување на теоретски совладаното знаење.

Семинарите претставуваат дополнителен облик на настава наменет за одредена група студенти (максимум до 50 студенти) на коишто се дискутираат темите споменати на предавањата или прочитани од стручната литература. На семинарите студентите активно партиципираат, така што имаат можност да ги искажат своите мислења, идеи, да дискутираат, да го презентираат усмено и/или писмено своето новостекнато знаење.

За студентите од студиската програма за Општа медицина акредитирана во академската 2026/27 семинарите се задолжителен вид на интерактивна настава. Се одржуваат според распоредот со однапред одредени теми и присуството и активноста се вреднуваат со бодови кои влегуваат во завршната оценка.

Правила на студирање

Правилата за студирање на Медицинскиот факултет се во согласност со Законот за Високо образование и Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Добивање потпис, стекнување на кредити

Секој предмет од наставната програма е кодиран со код, со кој се дефинираат програмските содржини, методите на учење и начинот на оценување.

За да добие потпис студентот е должен активно да ги следи сите предвидени активности (предавања, вежби, семинари, престој) за што добива одреден број бодови.

Студентот кој не стекнал право на потпис по еден предмет, задолжително повторно го запишува и слуша предметот во наредната учебна година, преземајќи ги сите обврски како да го слуша предметот за првпат.

Секој предмет со определен код се изразува со точно определен број на кредити, со кои се искажува целокупната оптовареност на студентот за совладување на предметот.

Кредитот се доделува само на оние студенти кои ќе добијат потпис, ќе ги исполнат условите за полагање на испити и успешно ќе ги положат испитите.

Бројот на кредитите што студентот треба да ги оствари за да се здобие со одредена стручна подготовка се движи од 30 кредити за еден семестар до 60 кредити за една година.

Условувачки критериуми

Со студиската програма се пропишани условувачки критериуми, т.е. претходно совладани предмети (освоени кредити) како услов за запишување на други (наредни) предмети.

Условувачките критериуми имаат за цел да му овозможат на студентот насочување во смисла кои предмети треба прво да ги полага за потоа да запише други предмети во наредните семестри, а со цел полесно и посоодветно да ја совлада предвидената наставна програма.

Студентот не може да запише наставни предмети за коишто не се исполнети условувачките критериуми за запишување, дадени за секој предмет одделно. Притоа, неговите вкупни студиски обврски во еден семестар неможе да надминуваат 35 ЕКТС-кредити.

Оценување

Во текот на студирањето потребниот број кредити за соодветната предметна програма, студентот ги остварува преку **континуирано** и **завршно оценување.**

Преку континуираното оценување студентот стекнува бодови за секоја активност пропишана со соодветната програма.

Предмет на оценување во рамките на предметната програма може да биде: посета на предавања; извршени консултации; успешно реализирани вежби; успешно реализирана практична работа; активно учество на семинари; изработка на семинарска работа; теренска работа; самостојно учење /домашна работа; менторство на други студенти; изработка или реализирани проекти; освоени награди/пофалници и други студентски активности.

Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки којашто ја пропишува секоја наставна програма различно, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ги континуираните проверки на знаењето (колоквиуми) и бодовите од секој дел од завршниот или комплетно завршниот испит.

Завршното оценување се изразува квантитативно со оценка од 5 (пет) до 10 (десет). Оценката 5 (пет) означува недоволен успех. Критериумите за формирање на завршната оценка се следниве:

Бодови	Оценка
до 59	5 (F)
60-68	6 (E)
69-76	7 (D)
77-84	8 (C)
85-92	9 (B)
93-100	10 (A)

Оценка се добива при полагање на задолжителните и изборните предмети.

Континуирани проверки (колоквиуми)

Студентот задолжително учествува во континуираните проверки на знаењето – колоквиуми.

Колоковиумите се полагаат во терминте определени за нив во колоквиумски недели или на предвидени часови од наставна програма за одредени предмети.

Во еден семестар, по еден наставен предмет, може да постои еден или најмногу три колковиуми.

Континуираните проверки на знаењето (колоквиумите) се вршат писмено, по пат на тестови или усмено-практично, во зависност од карактерот на предметната програма.

Писмениот начин на проверка на знаењето (тест) се спроведува по пат на тестови од типот на повеќекратен избор (најмалку 4 понудени одговори од кои само еден е точен) или од комбинација на дел составен на принципот на повеќекратен избор и дел којшто се состои од прашања за дополнување или друг отворен тип прашања (совпаѓање, конструкција), но овој дел не треба да биде застапен повеќе од една третина од вкупниот број прашања на тестот.

Бројот и видот на прашањата опфатени со писмените континуирани проверки се во складот со потребите и особеностите на предметот.

Прашањата што се даваат на колкоквиумите мора да бидат опфатени со понудената програма и/или листа на прашања, односно компјутерска база на прашања, а одговорите на прашањата задолжително се опфатени со достапните, основни учебни помагала претходно одобрени заедно со наставните програми од страна на Наставно-научниот совет на факултетот и објавени на јавно место (огласна табла), дадени во информативниот пакет и/или интернет страницата на факултетот на почетокот на учебната година.

Се смета дека колоквиумот е положен ако студентот освои минимум бодови изразени како 60% од максималниот број бодови.

Студентот има право на увид во резултатите од колоквиумот во текот на 24-48 часа од објавувањето на резултатите.

Положените колоквиуми како услов за полагање на завршниот испит имаат важност до презапишување на предметот, со исклуќок на елиминаторните тестови.

На неположен колоквиум во текот на наставата, студентот нема право на приговор.

Завршен и комплетен завршен испит

Предметната програма може да пропише полагање на завршен и/или комплетен завршен испит.

Завршен и/или комплетен завршен испит се полага во определените испитни сесии по завршување на наставата во зимскиот, односно летниот семестар.

Студентот може да полага **завршен испит** од определен предмет само откако ќе ги положи сите предвидени колоквиуми со минимален број бодови (60%).

Доколку студентот не ги положи сите предвидени колоквиуми, нема право да се јави на завршен испит.

За наставните предмети на тригодишните стручни студии закоишто завршен испит не е предвиден, со положување на сите колоквиуми студентот стекнува право на оформување на завршна оценка.

Завршниот испит за соодветната програма е писмен, устен и/или практичен, односно може да претставува нивна комбинација.

Ако завршениот испит се состои од писмен и устен/практичен дел, бодовите се доделуваат *збирно* врз основа на бодовите постигнати на писмениот, устниот и/или практичниот дел на испитот.

На тригодишните студии ако завршниот испит се состои од писмен и практичен дел, положувањето на теоретскиот дел на завршниот испит вообичаено е услов за пристапување на практичниот дел на испитот.

Комплетен завршен испит претставува комбинација од колоквиумот (колоквиумите) што не се положени и завршниот испит.

При полагање на комплетен завршен испит, студентот ги полага и неположениот колоквиум (колоквиуми) и завршниот испит, но мора да освои минимум бодови (60%) од неположениот колоквиум (колоквиуми), во спротивно не може да се формира оценка за целокупниот испит. Ако при полагање на комплетен завршен испит студентот го положил неположениот колоквиум (колоквиуми), а не освои минимум бодови од завршниот испит, во следната сесија може да го полга само завршниот испит.

Студентот кој не стекнал право да се јави на завршен и/или комплетен завршен испит е должен во следната учебна година да ги полага колоквиумите во за нив определени колоквиумски недели за да стекне право да се јави на завршен или комплетно завршен испит во испитните сесии. Ако предметот е условувачки за следната академска година, студентот треба да го презапише предметот.

Прашањата на писмениот и устниот испит мора да бидат опфатени со понудената програма и/или листа на прашања, односно компјутерска база на прашања, а одговорите на прашањата задолжително се опфатени во достапните, основни учебни помагала претходно одобрени заедно со наставните програми од страна на Наставно-научниот совет на факултетот и објавени на јавно место (огласна табла), дадени во информативниот пакет и/или интернет страницата на факултетот на почетокот на учебната година.

Испитни рокови

На Медицинскиот факултет се определуваат терминитe за континуирано и завршно оценување.

Континуирната проверка на знаењата, односно полагањето на колоквиумите се врши во три колоквиумски недели: октомври, ноември и декември, односно март, април и мај, а завршниот или комплетен завршен испит се изведуваат по завршувањето на семестрите, и тоа во месеците: јануари, мај/јуни и август/септември.

За студиската програма за Општа медицина акредитирана од академската 2025/26г. се организира по една колоквиумска недела во секој семестар, осмата во соодветниот семестар.

Терминитe за одржување на континуираните проверки и испитите во секоја сесија се закажуваат на почетокот на семестарот и се огласуваат на Интернет страницата на Факултетот.

Ако во испитниот рок се понудени два испитни термини за одреден предмет, студентот има право да избира еден од двата понудени термини за испит.

Студент кој во предвидените термини за испит нема да постигне позитивен резултат по предметите за коишто постојат условувачки критериуми, повторно ја запишува предметната програма (предметот), така што наредната учебна година ги полага неположените колоквиуми или се јавува во која било испитна сесија на завршен и/или комплетен завршен испит.

Условите за полагање се идентични, без оглед за која испитна сесија се работи.

Испитот по еден наставен предмет може да се полага најмногу три пати, од кои третиот пат, по барање на студентот, испитот може да се изведува пред комисија составена од три члена од наставници од исто или сродно наставно- научно подрачје. Комисијата ја формира деканот. Наставникот кај кого полагал студентот не е член на комисијата од претходниот став на овој член.

Студент којшто и по трет пат не успеал да го положи испитот е должен во наредната академска година повторно да го запише тој предмет.

Студент кој испитот не го полагал и студент кој испитот не го положил, е должен во наредната академска година повторно да го запише тој предмет.

Со планот на студиите може да се утврди дека некои облици на настава се спроведуваат без оценување или дека се оценуваат описно (положил/паднал, реализирал/нереализирал).

Студентот може да се откаже од испитот најдоцна до започнување на испитот. Испитот се смета за започнат со поставување на прашањата од страна на предметниот наставник. Се смета дека испитот не е положен ако студентот се откаже од испитот откако е поставено прашањето, а на писмените испити откако е соопштено прашањето или откако е даден тестот. Нејавувањето на испит во закажаното време се смета како испитот да не е положен.

Учебна година, семестрална настава

Учебната година започнува на 1. октомври, а завршува на 30. септември следната година.

III.
ОПШТИ И ПРАКТИЧНИ ИНФОРМАЦИИ ЗА СТУДЕНТИТЕ

Локација, простор и опрема на Медицинскиот факултет во Скопје

Медицинскиот факултет се состои од повеќе објекти, сместени во комплексот на Клиничкиот центар.

Адреса: Ул. „50 Дивизија" 6
Телефони: + 389 2 31 03 700
Факс: + 389 2 32 20 935
е-пошта: medf@medf.ukim.edu.mk
Интернет адреса: http://www.medf.ukim.edu.mk

Наставно-образовниот процес се изведува во просториите на институтските згради, клиниките и наставните бази.

Медицинскиот факултет располага со 10 амфитеатри и со 6 предавални со вкупен капацитет од околу 1200 седишта. Амфитеатрите се опремени со аудио-визуелна опрема што овозможува современ пристап кон наставно-образовниот процес.

Практичниот дел од наставата се одвива во повеќе лаборатории со користење на нагледни средства, во болничките соби и операционите сали на клиниките.

Студентска служба

Запишувањето на семестрите и добивањето на информации поврзани со студирањето се одвива на шалтерите на Студентската служба сместени во зградата на Деканатот на факултетот, секој ден од 10.30 до 14.30 часот, односно електронски преку официјалната интернет страница на Факултетот.

Информациите поврзани со студирањето се огласуваат на официјалната интернет страница на Факултетот, а по потреба, и на огласната табла во аулата на Деканатот.

Библиотека

Библиотеката на Медицинскиот факултет е сместена во приземјето на институтската зграда, а располага со депо на постар книжен фонд сместен во подрумските простории во зградата на Деканатот. Библиотеката е делумно компјутеризирана при што овозможува пребарување на сопствениот фонд и пристап на исклучително голем број меѓународни списанија со можност за добивање целосни текстови. Читалната на Библиотеката е сместена во посебен современо опремен објект.

Сите информации во врска со библиотечниот фонд и принципите на работењето на Библиотеката може да се добијат на интернет адресата: www.cmb.edu.mk

Раководител на Библиотеката е Ивана Трајковска, дипломиран филолог.

Студентите на Медицинскиот факултет може да ги користат услугите и на Националната Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски" во Скопје.

Студентска организација

Студентите на Медицинскиот факултет во Скопје се организирани во Факултетско Студентско Собрание кое претставува организација што има за цел да ги претставува интересите на студентите по медицина во рамките на Факултетот, како и да организира активности за промоција на јавното здравје, остварување на студентските права и востановување интернационална комуникација со студентите и студентските организации надвор од нашата земја.

Студентското собрание го раководи претседател, кој се менува секоја година и тоа преку избори на коишто имаат право да избираат и да бидат избрани сите запишани студенти на Факултетот.

Студентите учествуваат во управувањето со Факултетот преку претставници кои се избираат во Факултетското Студентско Собрание и во органите на Факултетот (Деканатска управа и Наставно-научен совет), што им овозможуваат на студентите остварување на заеднички интереси како партнери во процесот на високото образование.

Просториите на Студентското Собрание се наоѓаат во кругот на Клиничкиот центар во Скопје.

Студентско сместување

Студентите на Медицинскиот факултет можат да се сместуваат во Студентскиот центар „Скопје"

кој располага со неколку студентски домови.

Потребните документи, роковите и местата за поднесување на документите се објавуваат по пат на конкурс, а начинот и постапката за прием на студентите во студентските домови се одвива врз основа на Правилник.

Резултатите од конкурсот се објавуваат на огласни табли на студентските домови.Права и обврски на студентите

Статус на студент

Статус на студент, кој истовремено овозможува стекнување членство во академската заедница, се стекнува со запишување на додипломски студии на Факултетот, а се докажува со индекс и со студентска легитимација.

Права и обврски на студентот

Студентот има право на:

- квалитетни студии и образовен процес како што е предвидено со студиските програми;
- слободно искажување мислење и ставови во текот на наставата и другите активности на високообразовната установа;
- право на изјаснување за квалитетот (оценување) на наставата и наставниците;
- редовно студирање и статус на редовен студент и право на вонредно студирање и статус на вонреден студент;
- редовно да напредува, да се образува и да го заврши студирањето под услови кои важеле при уписот;
- запишување и образование под еднакви услови утврдени со закон, со Статутот и Правилникот на УКИМ и со студиската програма;
- учество во управувањето на Факултетот, во согласност со законот и со Правилникот на високообразовната институција;
- заштита на своите права и должности пред органите на Факултетот;
- заштита на личноста од злоупотреба на неговото достоинство;
- да избира и да биде избран, како претставник на студентите во органите на Факултетот;
- да преминува од една на друга високообразовна установа, односно од едни на други студии, под услови утврдени со студиската програма, односно Статутот и Правилникот на УКИМ;
- да ги продолжи студиите што ги прекинал;
- да се организира во граѓански здруженија и други форми на лична иницијатива;
- да остварува соработка со студентите во земјата и во странство;
- да ги користи библиотеката и базите на податоци, просторот, опремата (учебни помагала), софтверот и другата научна и стручна инфраструктура на Факултетот;
- да учествува во научно-истражувачката и стручната дејност, при што му се гарантираат авторски, пронаоѓачки и слични права и награди;
- да ги користи универзитетските објекти за спортска и културна дејност;
- да користи услуги на студентскиот стандард (сместување, исхрана, здравствена заштита и друго), градски и меѓуградски превоз, според условите утврдени со закон и од вршителите на соодветните дејности.да добива државни или други стипендии или да користи финансиски кредит за време на школувањето.

Приговор на добиената оценка од проверка на знаењата

Студент, во рок од три работни дена од објавувањето на резултатите од завршното оценување, може да поднесе приговор до деканот, ако не е задоволен од завршното оценување, односно од оценката, или ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со закон, актите на Универзитетот и на единицата.

Ако деканот односно директорот утврди дека се исполнети условите од став 1 на овој член, наставникот во рок од 24 часа ќе ја преиспита оценката од завршното оценување. Ако наставникот не ја потврди оценката што ја утврдил во предвидениот рок, студентот испитот го полага пред тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно- научно подрачје. Комисијата ја формира деканот.

Испитот пред комисија се спроведува во наредните 24 часа, наредниот работен ден, сметано од денот на добивање на известувањето за преиспитувањето на оценката.

Наставникот кај кого полагал студентот не е член на комисијата од претходниот став на овој член.

По барање на студентот му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет во период од најмногу четири месеца од полагањето. Оценката добиена на повтореното завршно оценување е конечна и студентот нема право да го повтори завршното

оценување.

Испишување на студентот

Секој студент може да се испише од Факултетот, при што му се издава посебен документ-исписница, во којашто се внесуваат запишаните години и семестри и положените испити. Испишувањето се евидентира во индексот на студентот и во книгата на испишаните студенти.

Дисциплински мерки

За повреда на должностите и за неисполнување на обврските за студентот може да се покрене дисциплинска постапка пред Дисциплинската комисија на Факултетот, согласно Статутот на УКИМ. На студентот може да му се изрече една од следниве дисциплински мерки: опомена, јавна опомена, забрана за полагање на испит од една до три сесии, повторно запишување на предметот или исклучување од Факултетот.

Повреда на должностите и неисполнување на обврските претставува секоја повреда на Законот, Статутот на УКИМ и другите акти на високообразовната установа со кои се регулираат правата и обврските на студентите.Дисциплинската мерка-исклучување се применува за учебната година во која е изречена.

Прекин на статусот студент

На студентот му престанува статусот студент ако:

- дипломира;
- не ги заврши студиите во рокот утврден со закон и Статутот на УКИМ;
- не запише навреме семестар, а не побарал мирување, како и по истекот на периодот на мирување доколку не запише семестар, освен во случаите на прекин на студиите согласно со Статутот на УКИМ;
- се испише од Факултетот;
- е исклучен од Факултетот;
- во други случаи утврдени со закон, овој Статут, студиската програма и правилата.

Статусот на студент може да биде обновен на барање на студентот, а според постапката утврдена со Статутот на УКИМ, освен ако не престанал со трајно исклучување.

На студентот на кој што му е обновен статусот ги продолжува студиите со поднесување на трошоците за студирање (кофинансирање).IV.

IV
СТУДИСКИ ПРОГРАМИ НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ

На Медицинскиот факултет според ЕКТС принципите на студирање се имплементирани следниве студиски програми:

1. **Студии по општа медицина:**
   Акредитација 2026/27
   - Додипломски студии- интегрирани 6-годишни студии со **6208 часови** (360 кредити)

   Акредитација 2021/22
   - Додипломски студии- интегрирани 6-годишни студии со **5876 часови** (360 кредити)

2. **Студии по општа медицина на англиски јазик:**
   Акредитација 2024/2025
   - Додипломски студии- интегрирани 6-годишни студии со **5876 часови** (360 кредити)

3. **Четиригодишни академски студии за дипломирани логопеди**
   - Додипломски студии – 4 години со **4630 часови** (240 кредити)

4. **Тригодишни стручни студии за дипломирани медицински сестри и медицински техничари:**
   - Додипломски студии – 3 години со **4180 часови** (180 кредити)

5. **Тригодишни стручни студии за дипломирани радиолошки технолози**
   - Додипломски студии – 3 години со **2945 часови** (180 кредити)

6. **Тригодишни стручни студии за дипломирани физиотерапевти**
   - Додипломски студии – 3 години со **3140 часови** (180 кредити)

7. **Тригодишни стручни студии по медицинско – лабораториска дијагностика**
   Акредитација 2025/26
   - Додипломски студии – 3 години со **2721 часови** (180 кредити)

   Тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика
   Акредитација 2020/21
   - Додипломски студии – 3 години со **3220 часови** (180 кредити)

8. **Тригодишни стручни студии за акушерство**
   Акредитација 2025/26
   - Додипломски студии – 3 години со **3945 часови** (180 кредити)

   Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер
   Акредитација 2020/21
   - Додипломски студии – 3 години со **4600 часови** (180 кредити)

9. **Тригодишни стручни студии за дипломиран оптометрист**
   - Додипломски студии – 3 години со **3220 часови** (180 кредити)

V

СТУДИИ ПО ОПШТА МЕДИЦИНА
(акредитација 2026/2027)

СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА
Распоред на предмети по семестри и години на студии

Ред. бр.	Код на предмет от	Назив на предмет	Важност сесии	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
					Теоретска настава		Практична настава		Индивидуална работа	
					П	С	В	Пр		
ПРВА ГОДИНА										
	ОМ26 111	Анатомија - 3 сесии		I, II	50	55	105		210	14
	ОМ26 112	Морфологија и физиологија на клетка - 3 сесии		I	27	27	36		90	6
	ОМ26 113	Основи на биохемија - 3 сесии		I	39	6	60		105	7
	ОМ26 114	Медицинска биофизика - 3 сесии		I	25	25	25		75	5
	ОМ26 115	Вовед во медицина и социјална медицина - 3 сесии		I	20	31	9		60	4
	ОМ26 116	Спорт и здравје		I	2	2	24		2	1
	ОМ26 121	Хистологија и ембриологија - 3 сесии		II	63	30	42		135	9
	ОМ26 122	Вовед во клиничка медицина (етика, терминологија, комуникација) - 3 сесии		II	24	26	10	30	60	5
	ОМ26 123	Информатика и биостатистика- 3 сесии		II, III	7	8	15		30	2
	ОМ26 124	Основи на хумана генетика – 6 сесиии		II	24	6	30		60	4
	ОМ26 125	Прва помош -3 сесии		II	7	6	17		30	2
	ОМ26	Изборен предмет		II	4	4	7		15	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година					282	236	380	30	872	60

Ред. бр.	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
				Теоретска настава		Практична настава		Индивидуална работа	
				П	С	В	Пр		
ВТОРА ГОДИНА									
	ОМ 26 123	Информатика и биостатистика - 3 сесии	II, III	7	8	15		30	2
	ОМ 26 211	Анатомија на глава и врат - 3 сесии	III	20	25	45		90	6
	ОМ26 212	Физиологија - 3 сесии	III, IV	60	60	120		240	16
	ОМ26 213	Медицинска биохемија- 3 сесии	III, IV	48	30	102		180	12
	ОМ26 214	Вовед во имунологија -6 сесии	III	20	4	21		45	3
	ОМ26 215	Медицинска психологија и социологија - 3 сесии	III	40	10	25		75	5
	ОМ26 221	Функционална и клинички апликативна анатомија и хистологија - 3 сесии	IV	11	20	14		45	3
	ОМ 26 222	Хигиена - 6 сесии	IV	25	25	25		75	5
	ОМ 26 223	Микробиологија со паразитологија - 3 сесии	IV, V	20	20	39		71	5
	ОМ26 224	ОСНИР - 3 сесии	IV	12	3	15		30	2
	ОМ26	Изборен предмет	IV	4	4	7		15	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				262	214	428	0	896	60

Ред. бр.	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
				Теоретска настава		Практична настава		Индивидуална работа	
				П	С	В	Пр		
ТРЕТА ГОДИНА									
	ОМ 26 223	Микробиологија со паразитологија - 3 сесии	IV, V	34	20	42		69	5,5
	ОМ26 311	Патологија -3 сесии	V, VI	125	10	120		255	17
	ОМ26 312	Патофизиологија -3 сесии	V, VI	55	26	92		157	11
	ОМ26 313	Фармакологија - 3 сесии	V, VI	50	40	30		120	8
	ОМ26 314	Клиничко испитување во Интерна медицина - 3 сесии	V	48	0	48		84	6
	ОМ26 315	Клиничка биохемија - 3 сесии	V	15	0	9		21	1,5
	ОМ26 321	Радиологија - 3 сесии	VI	27	3	15	15	30	3
	ОМ26 322	Трансфузиологија - 3 сесии	VI	16	10	14		30	2
	ОМ26 323	Клиничко испитување во хирургија - 3 сесии	VI	20	18	37		75	5
	ОМ26	Изборен предмет	VI	4	4	8		15	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				404	35	407	15	858	60

Ред. бр.	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
				Теоретска настава		Практична настава		Индивидуална работа	
				П	С	В	Пр		
ЧЕТВРТА ГОДИНА									
	ОМ26 411	Општа хирургија - 6 сесии	VII	12	8	40		60	4
	ОМ26 412	Респираторен систем* - Интерна медицина - Пулмологија - Хирургија – Торакална хирургија	VII	37	13	36		79	5,5
	ОМ26 413	Кардиоваскуларен систем* - Интерна медицина - Кардиологија - Хирургија - Кардиохирургија и Васкуларна хирургија	VII	44	26	36		105	7
	ОМ26 414	Дигестивен систем* - Интерна медицина - гастроентерохепатологија - дигестивна хирургија	VII	34	13	36		82	5,5
	ОМ26 415	Неврологија - 6 сесии	VII	13	20	57	24	66	6
	ОМ26 416	Хирургија – Неврохирургија*	VII	12	3	15		30	2
	ОМ26 421	Уринарен систем* - Интерна медицина - нефрологија - Хирургија – урологија	VIII	36	10	34		70	5
	ОМ26 422	Дерматовенерологија - 6 сесии	VIII	25	10	40		75	5
	ОМ26 423	Хирургија – Пластична и реконструктивна хирургија*	VIII	11	4	15		30	2
	ОМ26 424	Инфектологија - 6 сесии	VIII	45	15	45		105	7
	ОМ26 425	Епидемиологија - 6 сесии	VIII	20	20	35		75	5
	ОМ26	Психијатрија - 6 сесии	VIII	40	10	25		75	5
	ОМ26	Изборен предмет	VIII	4	4	7		15	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				333	156	421	24	867	30

Ред. бр.	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
				Теоретска настава		Практична настава		Индивидуална работа	
				П	С	В	Пр		
		ПЕТТА ГОДИНА							
	ОМ26 511	Ургентна медицина - 6 сесии	IX	5	5	35		45	3
	ОМ26 512	Локомоторен систем* Интерна медицина – Ревматологија Хирургија – Трауматологија	IX	25	29	22	5	69	5
	ОМ26 513	Ортопедија - 6 сесии	IX	30	0	15		45	3
	ОМ26 514	Физикална медицина - 6 сесии	IX	15	0	15		30	2
	ОМ26 515	ГАК - 6 сесии	IX, X	60	30	90	30	150	12
	ОМ26 516	Оториноларингологија - 6 сесии	IX	36	0	47		82	5,5
	ОМ26 517	Офталмологија - 6 сесии	IX	23	10	27		60	4
	ОМ26 518	Клиничка фармакологија - 3 сесии	IX	18	6	6	20	10	2
	ОМ26 519	Интерна медицина - Клиничка токсикологија*	IX	8	6	9		22	1,5
	ОМ26 521	Интерна медицина – Хематологија*	X	19	10	18		43	3
	ОМ26 522	Интерна медицина – Ендокринологија*	X	18	9	18		45	3
	ОМ26 523	Педијатрија - 6 сесии	X, XI	26	14	35	30	45	5
	ОМ26 524	Хирургија - Детска хирургија*	X	12	3	15		30	2
	ОМ26 525	Онкологија- 6 сесии	X	24	6	30		60	4
	ОМ26 526	Нуклеарна медицина- 6 сесии	X	9	0	6		15	1
	ОМ26	Судска медицина - 6 сесии	X	49	1	25		45	4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				377	128	433	85	797	60

Ред. бр.	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
				Теоретска настава		Практична настава		ИА	
				П	С	В	Пр		
ШЕСТА ГОДИНА									
	ОМ26 523	Педијатрија - 6 сесии	X, XI	44	21	40	30	75	7
	ОМ26 611	Интерна медицина	XI	0	30	0	320	40	13
	ОМ26 612	Геријатрија и палијативна медицина - 6 сесии	XI	26	0	0	64	30	4
	ОМ26 613	ГАК - пракса	XI	0	10	0	160	10	6
	ОМ26 621	Хирургија	XII	0	30	0	320	40	13
	ОМ26 622	Анестезиологија и реанимација - 6 сесии	XII	20	3	22	0	45	3
	ОМ26 623	Педијатрија - пракса	XII	0	20	0	120	10	5
	ОМ26 624	Медицина на труд - 6 сесии	XII	14	10	0	42	24	3
	ОМ26 625	Семејна медицина - 6 сесии	XII	5	5	20	90	30	5
	ОМ26	Изборен предмет	XII	4	4	7	0	15	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				118	140	92	1116	334	60

- Колоквиумите се дел од предметите Интерна медицина и Хирургија и освоените бодови влегуваат во оценката на соодветниот предмет

УСЛОВИ ЗА НАПРЕДУВАЊЕ

I во II семестар		
Потпис Анатомија од прв семестар		Анатомија во втор семестар
Нема услов		Хистологија и ембриологија Информатика и биостатистика Основи на хумана генетика Вовед во клиничка медицина Прва помош

II во III семестар		
Положен: Анатомија		Анатомија на глава и врат
Положени: Анатомија, Морфологија и физиологија на клетка		Физиологија
Положен: Основи на биохемија		Медицинска биохемија
Положен: Морфологија и физиологија на клетка		Вовед во имунологија
Потпис: Вовед во клиничка медицина		Медицинска психологија и социологија
Потпис: Информатика и биостатистика од втор семестар		Информатика и биостатистика во трет семестар

III во IV семестар		
Положени: Анатомија, Морфологија и физиологија на клетка, Хистологија и ембриологија		Функционална и клиничка апликативна анатомија и хистологија
Потпис: Информатика и биостатистика од трет семестар		ОСНИР
Положен: Морфологија и физиологија на клетка Потпис: Основи на имунологија		Микробиологија со паразитологија
Потпис: Физиологија од трет семестар		Физиологија во четврти семестар
Потпис: Медицинска биохемија од трет семестар		Медицинска биохемија во четврти семестар

- За да се пристапи на испит по предметот Физиологија треба да е положен предметот Анатомија на глава и врат.
- За да се пристапи на испит по предметот ОСНИР треба да е положен предметот Информатика и биостатистика.
- За да се пристапи на испит по предметот Функционална и клиничка апликативна анатомија и хистологија треба да се положени испитите од предметите Анатомија на глава и врат и Хистологија и ембриологија.

IV во V семестар		
Положен: Биофизика		Радиологија Нуклеарна медицина
Положении: Морфологија и физиологија на клетка, Анатомија, Анатомија на глава и врат, Хистологија со ембриологија		Патологија
Положени: Анатомија, Анатомија на глава и врат, Хистологија со ембриологија, Вовед во клиничка медицина		Клиничко испитување во Интерна медицина
Потпис: Физиологија и Медицинска Биохемија Положени: Анатомија, Анатомија на глава и врат, Хистологија со ембриологија		Патофизиологија
Потпис: Медицинска биохемија и Физиологија Положени: Основи на биохемија, Анатомија, Анатомија на глава и врат		Фармакологија
Потпис: Медицинска биохемија		Клиничка биохемија
Потпис: Микробиологија со паразитологија од четврти семестар		Микробиологија со паразитологија во петти семестар

- За да се пристапи на испит по предметите Патофизиологија и Фармакологија треба да се положени предметите Медицинска биохемија и Физиологија
- За да се пристапи на испит по предметот Клиничко испитување во Интерна медицина треба да се положени предметите Физиологија и Патофизиологија
- За да се пристапи на испит по предметот Клиничка биохемија треба да е положен предметот Медицинска биохемија.

V во VI семестар		
Потписи од петтиот семестар за соодветниот двосеместрален предмет		Патологија Патофизиологија Фармакологија
Потпис: Клиничко испитување во Интерна медицина Положени: Анатомија, Анатомија на глава и врат, Физиологија		Радиологија
Потпис: Клиничко испитување во Интерна медицина Положени: Медицинска биохемија, Вовед во имунологија		Трансфузиологија
Потпис: Клиничко испитување во Интерна медицина Положени: Анатомија, Анатомија на глава и врат, Вовед во клиничка медицина, Физиологија		Клиничко испитување во Хирургија

За студентите кои ќе ги положат сите предмети потребни за услов за упис во 7. семестар освен Патологија или Патофизиологија ќе биде овозможена дополнителна сесија во септември, по завршување на регуларната сесија.

VI во VII семестар		
Положени: сите предмети од I – VI семестар освен Потпис: - Фармакологија - Трансфузиологија		Општа хирургија Кардиоваскуларен систем Неврологија Респираторен систем Дигестивен систем Хирургија – неврохирургија

- За полагање предметите Општа хирургија и Неврологија од VII семестар треба да бидат положени: Фармакологија, Трансфузиологија

VII во VIII семестар		
Потпис: Општа хирургија Кардиоваскуларен систем Неврологија Респираторен систем Дигестивен систем Хирургија- неврохирургија Положени: Фармакологија и Трансфузиологија		Уринарен систем Дерматовенерологија Хирургија – Пластична и реконструктивна хирургија Инфектологија Епидемиологија Психијатрија

VIII во IX семестар		
Потпис: Уринарен систем Дерматовенерологија Хирургија – Пластична и реконструктивна хирургија Инфектологија Епидемиологија Психијатрија Положена: Општа хирургија		Ургентна медицина Ортопедија Локомоторен систем Гинекологија и акушерство Оториноларингологија Офталмологија Физикална медицина и рехабилитација
Потпис: Уринарен систем Дерматовенерологија Хирургија – Пластична и реконструктивна хирургија Инфектологија Епидемиологија Психијатрија		Клиничка фармакологија
Потписи од предметите од 8 семестар Положени: Кардиоваскуларен систем Респираторен систем Дигестивен систем Уринарен систем		Интерна медицина – клиничка токсикологија

- За да се пристапи на испит по предметот Физикална медицина и рехабилитација, треба да се положени предметите Општа хирургија и Ортопедија и добиен потпис од Локомоторен систем.

IX во X семестар		
Потпис: Ургентна медицина Локомоторен систем Ортопедија Физикална медицина и рехабилитација Гинекологија и акушерство Оториноларингологија Офталмологија		Педијатрија Гинекологија и акушерство Интерна медицина-ендокринологија Хирургија – детска хирургија
Потпис Клиничка фармакологија Интерна медицина – клиничка токсикологија		Судска медицина Онкологија Нуклеарна медицина

- За да се пристапи на испит по предметот Нуклеарна медицина треба да се положат Уринарен систем, Кардиоваскуларен систем, Локомоторен систем и Респираторен систем.
- За да се пристапи на испит по предметот Судска медицина треба да бидат положени предмети од 7. до 10. семестар со исклучок на Онкологија, Педијатрија и Хирургија- детска хирургија

X во XI семестар		
Потпис: Педијатрија од X семестар		Педијатрија од XI семестар
Потпис: Интерна медицина- ендокринологија Интерна медицина- токсикологија		Интерна медицина Геријатрија и палијативна медицина
Потпис: Гинекологија и акушерство		Гинекологија и акушерство - пракса

- За **полагање** на предметите Интерна медицина (XI семестар**)** и Геријатрија и палијативна медицина треба да бидат положени сите системи и делови од предметот Интерна медицина
- За полагање (потврда за реализирана пракса) на предметот Гинекологија и акушерство – клиничка пракса треба да биде положен предметот Гинекологија и акушерство

XI во XII семестар		
Потпис: Педијатрија		Педијатрија пракса
Положени сите колоквиуми од Хирургија		Хирургија Анестезиологија и реанимација
Потпис: Педијатрија **Положени:** Сите колоквиуми од Интерна медицина Офталмологија Оториноларингологија		Медицина на труд Семејна медицина

- За полагање на предметот Хирургија (XII сем) треба да бидат положени сите системи и делови од Хирургија
- За слушање на предметот Педијатрија пракса потребен е потпис од предметот Педијатрија (X и XI сем), за полагање треба да е положен предметот Педијатрија
- За да се пристапи на испит по предметот Педијатрија.

СТУДИИ ПО ОПШТА МЕДИЦИНА
(акредитација 2021/2022)

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

I семестар				**II семестар**			
Предмети	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**	**Предмети**	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**
Биофизика	30	2	6	Медицинска хемија	90	7	3
Морфологија и физиологија на клетка	60	5	3	Анатомија 2	90	7	3
Анатомија 1	90	9	3	Хистологија и ембриологија 2	75	6	6
Вовед во медицина	30	2	6	Промоција на здравје	15	1	6
Медицинска психологија и социологија	75	5	6	Медицинска етика	30	2	6
Хистологија и ембриологија 1	60	5	3	Вовед во хумана генетика	60	5	6
Англиски јазик	30	2	6	Прва медицинска помош	15	1	6
Спорт и здравје	30			Изборен предмет	15	1	
	405	**30**			**390**	**30**	

*Услов за запишување во втора година е добиен потпис од предметот Спорт и здравје

III семестар				**IV семестар**			
Предмети	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**	**Предмет**	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**
Биохемија 1	105	7	3	Физиологија 2	90	6	3
Физиологија 1	150	11	3	Биохемија 2	75	5,5	3
Вовед во имунологија	45	3	6	Микробиологија со паразитологија 1	60	4	3
Биостатистика со медицинска информатика	45	3	6	Патолошка физиологија 1	105	7	3
Анатомија 3	90	6	3	Хигиена	75	5	6
				Основи на научна работа	30	1,5	6
				Изборен предмет	15	1	
	435	**30**			**450**	**30**	

V семестар				VI семестар			
Предмети	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**	**Предмети**	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**
Микробиологија со паразитологија 2	75	6	3	Патологија 2	120	8	3
Патолошка физиологија 2	60	4,5	3	Клиничко испитување	92	7	6
Патологија 1	135	9	3	Фармакологија	105	7	3
Клиничко испитување	93	6	6	Епидемиологија	75	5	6
Радиологија	60	3	6	Трансфузиологија	30	2	6
Нуклеарна медицина	30	1,5	6	Изборен предмет	15	1	
	453	**30**			**437**	**30**	

VII семестар				VIII семестар			
Предмети	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**	**Предмети**	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**
Интерна медицина	205	11	6	Интерна медицина	150	9,5	6
Инфектологија	105	7	6	Хирургија	160	9,5	6
Дерматовенерологија	80	5	6	Гинекологија	100	6	6
Неврологија	97	6	6	Клиничка фармакологија	30	1,5	3
Изборен предмет	15	1		Клиничка биохемија	30	1,5	3
				Онкологија	45	2	6
	502	**30**			**515**	**30**	

IX семестар				X семестар			
Предмети	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**	**Предмети**	**Часови**	**Кредити**	**Важност Сесии**
Хирургија	175	10.5	6	Педијатрија	90	5	6
Гинекологија и акушерство	105	6	6	Психијатрија	95	5.5	6
Педијатрија	90	6	6	Оториноларинго логија	97	6	6
Ортопедија	55	3	6	Офталмологија	67	4	6
Анестезиологија со реаниматологија и терапија на болка	40	2	6	Социјална медицина и здравствена економија	30	2	6
Ургентна медицина	30	1.5	6	Судска медицина	75	4	6
Физикална медицина и рехабилитација	15	1	6	Медицина на труд	45	2	6
				Семејна медицина	30	1.5	6
	510	**30**			**529**	**30**	

XI семестар	XII семестар		
Предмети	**Траење/организација**	**Часови**	**Кредити**
Клиничка пракса по Интерна медицина	8 недели	320	15
Клиничка пракса по Хирургија	8 недели	320	15
Клиничка пракса по Гинекологија и акушерство	4 недели	160	7
Клиничка пракса по Педијатрија	3 недели	120	6
Клиничка пракса по Јавно здравство	2 недели	80	4
Клиничка пракса по Семејна медицина	1 недела	40	2
Геријатриска медицина	1 недела	40	2
Палијативна медицина	1 недела	40	2
Семинари* (3 предмети)	1 недела Диференцијална дијагноза (решавање на случаи интерна+хирургија+педијатрија)	60	3
Клиничка микробиологија	2 дена	15	1
Рационално препишување на медикаменти и природни начини на лекување	1 недела	40	2
Изборен предмет		15	1
		1250	**60**

*Семинарите се одвиваат на менторски принцип со професори и асистенти. Организирани се како активно учество во работен процес, учество во семинари и/или работилници, јавни презентации на изработени клинички случаи.

УСЛОВИ ЗА НАПРЕДУВАЊЕ

I во II семестар		
Потпис: Анатомија 1		Анатомија 2
Потпис: Хистологија со ембриологија 1		Хистологија со ембриологија 2
Потпис: Морфологија и физологија на клетка		Вовед во хумана генетика
Потпис: Вовед во медицина		Промоција на здравје

II во III семестар		
Положени: Анатомија 1 Анатомија 2 Хистологија со ембриологија1		Анатомија 3 Физиологија 1
Положени: Медицинска хемија		Биохемија 1
Положени: Морфологија и физиологија на клетка		Физиологија 1 Вовед во имунологија
Потпис: Вовед во хумана генетика		Вовед во имунологија

III во IV семестар		
Потпис: Биохемија 1		Биохемија 2
Потпис: Физиологија 1		Физиологија 2 Патолошка физиологија 1
Положени: Морфологија и физиологија на клетка **Потпис:** Вовед во имунологија		Миробиологија со паразитологија 1

IV во V семестар		
Положени Физиологија 1 **Потпис** *Патолошка физиологија 1		Патолошка физиологија 2
ПоложениФизиологија 1 **Потпис:** Физиологија 2 Патолошка физиологија 1 Миробиологија со паразитологија 1		Микробиологија со паразитологија 2
Положени: Физиологија 1 Анатомија 3 Хистологија и ембриологија 2 **Потпис:** Физиологија 2 Патолошка физиологија 1		Патологија 1
Положени: Физиологија 1 и Анатомија 3 **Потпис:** Микробиологија со паразитологија 1 *Патолошка физиологија 1		Клиничко испитување 1
Положени: Биофизика		Радиологија Нуклеарна медицина

* Студентот нема право да полага Патолошка физиологија 2 и Клиничко испитување пред да положи Патолошка физиологија 1.

V во VI семестар		
Положени: Биохемија 1 Физиологија 2 **Потпис:** Патологија 1 Патолошка физиологија 2 Клиничко испитување 1		Клиничко испитување 2
Положени: Биохемија 1 Физиологија 2 **Потпис:** Патологија 1 Патолошка физиологија 2		Патологија 2 Фармакологија Трансфузиологија
Положени: Бистатистика со медицинска информатика		Епидемиологија

VI во VII семестар		
Положени: Вовед во медицина Медицинска психологија и социологија Промоција на здравје Медицинска етика Прва помош Основи на научна работа Вовед во хумана генетика Биохемија 2 Микробиологија со паразитологија 2 Патофизиологија 2 Патологија 1 Патологија 2 Клиничко испитување Вовед во имунологија Хигиена Радиологија **Потпис:** *Фармакологија Епидемиологија Трансфузиологија Нуклеарна медицина		ЗА БИЛО КОЈ ПРЕДМЕТ

*** Студентот нема право да полага Клиничка фармакологија пред да положи Фармакологија**

VI

ЧЕТИРИГОДИШНИ АКАДЕМСКИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН ЛОГОПЕД

СТРУКТУРА А СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

ПРВА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	**Важност сесии**	**Семестри**								**Час**	**ЕКТС**	
		Зимски				**Летен**					**Зимски**	**Летен**
		П	**В**	**С**	**Пр**	**П**	**В**	**С**	**Пр**			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Основи на логопедија – 3 сесии		**40**	**30**		**70**					**140**	**8**	
2. Јавно говорење (тренинг) – 6 сесии							**30**		**40**	**70**		**2,5**
3. Фонетика и лингвистика - 3 сесии						**40**	**30**	**20**		**90**		**6**
4. Медицинска етика – 6 сесии		**15**		**15**						**30**	**1,5**	
5. Промоција на здравјето и здравственото воспитување – 6 сесии		**30**	**40**							**70**	**3**	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
6. Биофизика (акустика) -6 сесии		**10**	**10**	**15**						**35**	**1,5**	
7. Анатомија со хистологија – 3 сесии		**55**	**15**							**70**	**5**	
8. Физиологија – 3 сесии		**30**	**15**	**10**						**55**	**4**	
9. Патологија – 3 сесии		**20**	**20**	**10**						**50**	**4**	
10. Основи на хумана генетика – 6 сесии						**30**	**30**			**60**		**5**
11. Интерна медицина -6 сесии						**60**			**80**	**140**		**6**
12. Биохемија – 3 сесии						**20**	**10**	**10**		**40**		**2**
13. Хигиена и екологија – 6 сесии						**10**		**10**		**20**		**1,5**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
14. Медицинска психологија - 6 сесии						**20**		**30**		**50**		**2**
15. Странски јазик – 6 сесии				**45**				**45**		**90**	**3**	**3**
16. Спорт и здравје							**30**			**30**		**1**
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ						**15**				**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ		**200**	**120**	**95**	**80**	**180**	**130**	**115**	**120**			
		495				**545+15=560**				**1055**	**Вкупно кредити**	
											30	**30**
											60	

ВТОРА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	**Важност сесии**	**Семестри**								**Час**	**ЕКТС**	
		Зимски				**Летен**					**Зимски**	**Летен**
		П	**В**	**С**	**Пр**	**П**	**В**	**С**	**Пр**			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Патологија на слухот – 3 сесии		**30**	**20**		**40**					**90**	**5**	
2. Патологија на говорот – 3 сесии		**40**	**50**	**10**	**80**					**180**	**8**	
3. Патологија на гласот – 3 сесии						**30**	**50**	**10**	**40**	**130**		**6**
4. Патологија на јазикот – 3 сесии						**60**	**60**	**10**	**100**	**230**		**10**
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
5. Неврологија со неврофизиологија – 6 сесии		**40**	**30**	**20**						**90**	**4**	
6. Клиничка невропсихологија – 6 сесии						**30**	**25**	**15**		**70**		**4**
7. Педијатрија – 6 сесии						**50**	**25**			**75**		**4**
8. Фонијатрија – 6 сесии		**30**	**30**							**60**	**4**	
9. Оториноларингологија – 6 сесии		**30**	**30**							**60**	**4**	
10. Аудиологија – 3 сесии		**30**	**20**		**30**					**80**	**4**	
11. Ортодонција и максилофацијална хирургија – 6 сесии						**30**	**20**		**40**	**90**		**5**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
12. Здравствено-социјално законодавство – 6 сесии						**20**				**20**		**1**
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		**15**								**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ		**200**	**180**	**30**	**150**	**220**	**180**	**35**	**180**			
		560+15=575				**615**				**1190**	**Вкупно кредити**	
											30	**30**
											60	

ТРЕТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ / Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕДМЕТИ											
1. Рехабилитација на патологија на слух – 6 сесии	**30**	**30**		**120**					**180**	**8**	
2. Рехабилитација на патологија на јазик – 6 сесии	**30**	**30**		**120**					**180**	**8**	
3. Рехабилитација на патологија на глас – 6 сесии	**20**	**30**		**120**					**170**	**8**	
4. Рехабилитација на патологија на говор – 6 сесии					**30**	**40**		**120**	**190**		**8**
5. Рехабилитација на полирецепторна патологија – 6 сесии					**30**	**20**		**50**	**100**		**5**
6. Примена на статистичките методи во логопедија - 6 сесии					**15**	**15**	**25**		**55**		**2,5**
7. Здравствен менаџмент – 6 сесии					**15**		**15**		**30**		**1,5**
8. Невро, психо и социолингвистика – 6 сесии			**20**						**20**	**1,5**	
9. Алтернативна комуникација – 6 сесии							**20**		**20**		**1**
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
10. Психијатрија и психотерапија – 6 сесии	**30**	**30**							**60**	**4,5**	
11. Геронтологија – 6 сесии					**15**	**15**			**30**		**2**
12. Медицина на труд – 6 сесии					**15**	**5**			**20**		**1**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
13. Социологија на здравство – 6 сесии					**10**		**10**		**20**		**1**
14. Патологија на социјална комуникација - 6 сесии					**40**	**40**		**50**	**130**		**7**
ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ	**15**								**15**		**1**
ВКУПНО ЧАСОВИ	**110**	**120**	**20**	**360**	**170**	**120**	**85**	**220**			
	610				**595+15=610**				**1220**	**Вкупно кредити**	
										30	**30**
										60	

Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 4 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 4 кредити

ЧЕТВРТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
		Зимски				Летен					Зимски	Летен
		П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕДМЕТИ												
1. Моторно-јазични пореметувања – 6 сесии		40	30		60					130	8	
2. Ортологопедија – 6 сесии		40	40	10	20					110	6	
3. Дисфагија и пореметување на исхраната – 6 сесии		20	20		60					100	5	
4. Аудиопротетика - 6 сесии						30	30		60	120		5
5. Планирање и рехабилитација на лица со ларингектомија – 6 сесии						10	10	20	10	50		3
6. Клиничка пракса по логопедија – 6 сесии					130				170	300	6	8
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
7. Принципи и инструменти на логопедска дијагностика – 6 сесии						40	40	10	50	140		8
8. Развој на когнитивни процеси – 6 сесии		40	20		40					100	5	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
9. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа – 6 сесии						10		30	60	100		5
ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ		15								15		1
ВКУПНО ЧАСОВИ		140	110	10	310	90	80	60	350			
		570				580+15=595				1165	Вкупно кредити	
											30	30
											60	

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски стручни студии за дипломиран логопед во Скопје се состои од 4 **години** студии (8 семестри) со 4630 **часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 240 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. **Теоретски:**
   - Професионални предмети
   - Базични науки
   - Социолошки науки (општествени предмети)
   - Изборни предмети

2. **Клинички инструкции-пракса**

Модулот на професионални предмети се состои од 24 предмети, модулот на базичните науки од 20 предмети, општествените науки од 7 предмети и 4 изборни предмети со вкупен број часови од:

- Професионални предмети: 2785 часови, 134,5 кредити
- Базични науки: 1345 часови, 78,5 кредити
- Општествени и изборни предмети: 500 часови, 27 кредити

Курикулумот има вкупно **4630 часови и 240 кредити** (видете ја табелата).

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	495	560	1055	60
2	575	615	1190	60
3	610	610	1220	60
4	570	595	1165	60
ВКУПНО	**2250**	**2380**	**4630**	**240**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидени активности**, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.**

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Наставниот одбор на предлог на менторот.

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа студентот треба да има освоено 200 кредити.

За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие.

УСЛОВУВАЧКИ КРИТЕРИУМИ

Условувачки критериуми за ДЛ - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Основи на логопедија Фонетика и лингвистика Медицинска етика Анатомија со хистологија Физиологија Патологија Завршена кл.пракса по сите предвидени предмети од I год.	→	Патологија на слухот Патологија на говорот Патологија на гласот Патологија на јазикот
НЕМА УСЛОВ	→	Неврологија со неврофизиологија Клиничка невропсихологија Педијатрија Фонијатрија Оториноларингологија Аудиологија Ортодонција и максилофац. хирургија Здравствено-социјално законодавство

Условувачки критериуми за ДЛ - Услов за запишување во III година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Положени сите предмети од I година Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од II година Патологија на слух Патологија на говор Патологија на глас Патологија на јазик Оториноларингологија Аудиологија	→	Рехабилитација на патол. на слухот Рехабилитација на патол. на јазикот Рехабилитација на патол. на гласот Рехабилитација на патол. на говорот Рехабилитација на полирецепторна патологија Невро- психо- и социолингвистика Алтернативна комуникација
Положени сите предмети од I година	→	Здравствен менаџмент Психијатрија и психотерапија Геронтологија Медицина на труд Социологија на здравство Примена на статистички методи во логопедија Патологија на социјална комуникација

Условувачки критериуми за ДЛ - Услов за запишување во IV година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Положени сите предмети од II година Ортодонција и максилофацијална хирургија		Ортологопедија
Положени сите предмети од II година Рехабилитација на патологија на слух Рехабилитација на патологија на јазик Рехабилитација на патологија на глас Потпис од Рехабилитација на патологија на говор Потпис од Рехабилитација на полирецепторна патологија		Клиничка пракса во логопедија
Положени сите предмети од II година		Дисфагија и пореметување на исхраната Принципи и инструменти на логопедска дијагностика Аудиопротетика Основи на научноистражувачка работа Планирање и рехабилитација на лица со ларингектомија и пракса Развој на когнитивни процеси Моторно-јазични пореметувања
Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на IV година		

Профил и напредување на дипл. логопед

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула: **дипломиран логопед - graduate speech pathologist.**

Дипломираниот логопед ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломираниот логопед - ДЛ е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да практикува или менаџира здравствена дејност и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

Дипломираниот логопед може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво-постдипломски студии во доменот на различни полиња од патологијата на говорот.

Постдипломските студии траат 1 (остручување) до 2 (магистерски студии) години.

VII

ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ МЕДИЦИНСКИ ТЕХНИЧАР

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

ПРВА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ / Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1.Здравствена нега – 6 сесии	55	60	15		20	50	10	560	770	9.5	18
2. Медицинска етика – 6 сесии	15		15						30	1.5	
3. Промоција на здравје и здравственото воспитување – 6 сесии	30		40						70	3	
4. Информатика – 6 сесии						40			40		2.5
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
5. Анатомија со хистологија – 3 сесии	50	15							65	5	
6. Физиологија – 3 сесии	30	15	10						55	4	
7. Патологија – 3 сесии	20	20	10						50	3	
8. Биохемија и биофизика – 3 сесии					55		10		65		3.5
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
9. Медицинска психологија -6 сесии					20		30		50		2
10. Странски јазик – 6 сесии			45				45		90	3	3
11.Спорт и здравје						30			30		1
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											
	15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	200	110	135		95	120	95	560			
	445+15=460				870				1330	ВКУПНО КРЕДИТИ	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30
										60	

Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити

ВТОРА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
		Зимски				Летен					Зимски	Летен
		П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1.Здравствена нега на интернистички болни со интерна медицина, дерматовенерологија. и инфективни болести – 3 сесии		160			225					385	17	
2.Здравств. нега на децата и младината со педијатрија -6 сесии						80		80	200	360		14
3. Здравствена нега на возрасни со геронтологија – 6 сесии						30			180	210		7
4. Супервизија – 6 сесии		5		15						20	1	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
5. Микробиологија со паразитологија – 3- сесии		25	5	5						35	2	
6. Вовед во хумана генетика -6 сесии		10	15							25	1.5	
7. Јавно здравство со епидемиологија и статистика – 6 сесии						30		80		110		4
8. Хигиена со екологија – 6 сесии		30	25							55	2	
9. Дијагностички методи – 6 сесии		35	35							70	4	
10. Нуклеарна медицина со радиологија – 6 сесии						20	30			50		4
11. Фармакологија -6 сесии		10		20						30	1.5	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
12. Здравствено-социјално законодавство -6 сесии						20				20		1
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ												
		15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ		275	80	40	225	180	30	160	380			
		620+15=635				750				1385	Вкупно кредити	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											30	30
											60	

ТРЕТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
		Зимски				Летен					Зимски	Летен
		П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Здравствена нега на жената со гинекологија и породилство -6 сесии		**80**			**200**					**280**	**11**	
2. Здравствена нега на хируршки болни и болни од сродните области -6 сесии		**170**			**225**					**395**	**15**	
3. Здравствена нега во диспанзерски (амбулантни) и патронажни услови – 6 сесии						**25**			**95**	**120**		**5**
4.Здравствена нега на онколошки болни со онкологија – 6 сесии						**30**			**100**	**130**		**5**
5. Здравствена нега во неврологија - 6 сесии						**30**			**55**	**85**		**4**
6. Здравствена нега во психијатрија – 6 сесии						**30**			**80**	**110**		**4**
7. Медицинска диететика – 6 сесии						**30**		**20**		**50**		**2**
8. Здравствен менаџмент – 6 сесии						**30**		**15**		**45**		**2**
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
9. Ургентна медицина со анестезиологија и реанимација – 6 сесии		**35**			**30**					**65**	**3**	
10. Физикална медицина и рехабилитација – 6 сесии						**10**			**40**	**50**		**2**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
11. Социологија на здравство и здравствена нега -6 сесии						**10**		**10**		**20**		**1**
12. Основи на научна работа и подготовка на дипломска раб. – 6 сесии						**10**		**30**	**60**	**100**		**5**
ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ		**15**								**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ		**285**			**455**	**205**		**75**	**430**			
		740+15=755				**710**				**1465**		
											Вкупно кредити	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											**30**	**30**
											60	

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за дипломирана медицинска сестра и медицински техничар е составена според Директивата на ЕУ од 2005/2006 година (**Directive 2005/36/EC** од 07.09.2005) за автоматско признавање на дипломата, што значи дека треба да се состои од најмалку 3 години студии или од 4600 часови теоретска настава и пракса, при што треба да ја вклучува наставната програма опишана во Анекс V, точка 5.2.2. на оваа Директива.

Во согласност со препораките, студиската додипломска програма за дипломирана медицинска сестра/техничар во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **4180 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. **Теоретски:**
   - Здравствена нега
   - Базични науки (базични предмети)
   - Социолошки науки (општествени предмети)
   - Изборни предмети

2. **Клинички инструкции-пракса**

Во теоретскиот дел, модулот здравствена нега се состои од 16 предмети, модулот на базичните науки од 13 предмети, општествените науки од 6 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- Здравствена нега: 3100 часови, 121.5 кредити
- Базични науки: 725 часови, 39.5 кредити
- Општествени и изборни предмети: 355 часови, 19 кредити

Курикулумот има вкупно **4180 часови и 180 кредити.**

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	460	870	1330	60
2	635	750	1385	60
3	755	710	1465	60
ВКУПНО:	**1850**	**2330**	**4180**	**180**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

За да се пристапи кон пријавување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити.

За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие.

УСЛОВУВАЧКИ КРИТЕРИУМИ

Условувачки критериуми за ДМС/Т - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Здравствена нега Медицинска етика Анатомија со хистологија Физиологија Завршена клиничка пракса од I година (Здравствена нега)		Здравствена нега на интернистички болни со интерна медицина, дерматовенерологија и инфективни бол. Дијагностички методи Нуклеарна медицина
Здравствена нега Медицинска етика Анатомија со хистологија Физиологија Патологија Завршена клиничка пракса од I година (Здравствена нега)		Здравствена нега на децата и младината со педијатрија Здравствена нега на возрасни со геронтологија
НЕМА УСЛОВ		Супервизија Микробиологија со паразитологија Вовед во хумана генетика Јавно здравство со епидемиологија и статистика Хигиена со екологија Фармакологија Здравствено-социјално законодавство

Условувачки критериуми за ДМС/Т - Услов за запишување во III година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Сите предмети од I година Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од II год. Здравствена нега на интернистички болни со интерна медицина, дерматовенерологија и инфекивни болести		Здравствена нега на жената со гинекологија и породилство Здравствена нега на хируршки болни и болни од сродните области Здравствена нега во диспанзерски (амбулантни) и патронажни услови Здравствена нега на онколошки болни со онкологија Здравствена нега во неврологија Здравствена нега во психијатрија Медицинска диететика Ургента медицина со анестезиологија и реанимација
Положени сите предмети од I година		Физикална медицина и рехабилитација Здравствен менаџмент Социологија на здравство и здравствена нега Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа
Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на III година		

Профил на дипломирана медицинска сестра/техничар

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула:

- **дипломирана медицинска сестра/медицински техничар (Bachelor of nursing).**

ДМС/ДМТ ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломирана медицинска сестра (ДМС) или дипломираниот медицински техничар (ДМТ) е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да практикува или менаџира општа здравствена нега и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

Дипломирана медицинска сестра (ДМС) или дипломиран медицински техничар (ДМТ) може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво-постдипломски едногодишни стручни специјалистички студии во доменот на различни полиња од здравствената нега.

Постдипломските студии траат 1 (остручување) до 2 (магистерски студии) години.

ДМС/ДМТ со една година постдипломско остручување добива титула: **специјализирана ДМС/ДМТ** во соодветното подрачје. Во овој временски период ДМС/ДМТ се здобива со напреднато професионално знаење и експертиза што и/му овозможува да изведува поодговорни работи во едно од подрачјата на здравствената нега.Професионалното подрачје на коешто ДМС/ДМТ работи е здравствена нега на индивидуалци, семејства или социјални групи, кога се тие со добро здравје или се болни, од нивното раѓање до смрт.

VIII

ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН РАДИОЛОШКИ ТЕХНОЛОГКУРИКУЛУМ ЗА ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН РАДИОЛОШКИ ТЕХНОЛОГ

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

ПРВА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	**Важност сесии**	**Семестри**								**Час**	**ЕКТС**	
		Зимски				**Летен**					**Зимски**	**Летен**
		П	**В**	**С**	**Пр**	**П**	**В**	**С**	**Пр**			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Радиографска техника 1 – 3 сесии		**45**	**45**		**60**	**45**	**45**		**60**	**300**	**9**	**7**
2. Радијациона физика – 3 сесии						**30**	**30**			**60**		**5**
3. Радиобиологија – 6 сесии						**30**	**15**			**45**		**3**
4. Општа фотографија – 6 сесии						**30**	**15**			**45**		**2**
5. Медицинска етика – 6 сесии		**15**		**15**						**30**	**1.5**	
6. Промоција на здравјето и здравственото воспитување – 6 сесии		**30**		**40**						**70**	**3**	
7. Информатика и здравствена статистика – 6 сесии		**5**	**40**							**45**	**3**	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
8. Биохемија и биофизика- 3 сесии		**60**	**15**	**10**						**85**	**6,5**	
9. Анатомија 1 – 3 сесии		**30**	**15**							**45**	**4**	
10.Анатомија 2 – 6 сесии						**30**	**15**			**45**		**4**
11. Физиологија - 3 сесии						**20**	**10**			**30**		**2**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
12. Медицинска психологија – 6 сесии						**10**		**20**		**30**		**2**
13. Странски јазик – 6 сесии				**45**				**45**		**90**	**3**	**3**
14. Спорт и здравје							**30**			**30**		**1**
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ												
		15								**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ		**185**	**115**	**110**	**60**	**195**	**160**	**65**	**60**			
		470+15=485				**480**				**965**	**Вкупно кредити**	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											**30**	**30**
											60	

Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити.

ВТОРА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
		Зимски				Летен					Зимски	Летен
		П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Радиографска техника 2 – 3 сесии		45	45		60	45	45		150	390	9	13
2. Радиолошка анатомија – 3 сесии		30	30			30	30			120	5	5
3. Радиолошка апаратура – 6 сесии		30	15							45	3	
4. Радиографски процес – 6 сесии						15	15			30		2
5. Радиолошка заштита – 6 сесиии						15	15			30		2
6.Подготовки и методи за Ртг преглед – 6 сесии		15	15							30	2	
7. Здравствена нега во радиологија – 6 сесии		20			30					50	4	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
8. Патологија – 3 сесии		20	20	10						50	3	
9. Хигиена со екологија – 6 сесии		20	10							30	1.5	
10.Фармакологија и контрастни средства – 6 сесии				25						25	1.5	
11. Нуклеарна медицина со патофизиологија – 6 сесии						40	50		40	130		7
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
12. Здравствено-социјално законодавство – 6 сесии						20				20		1
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ												
		15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ		180	135	35	90	165	155		190			
		440+15=455				510				965	Вкупно кредити	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											30	30
											60	

ТРЕТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
		Зимски				Летен					Зимски	Летен
		П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Радиографска техника 3 – 3 сесии					90			20	210	320	3	9
2. Радиолошка патологија – 6 сесии		15	30							45	4	
3. Компјутеризирана томографска техника – 6 сесии		15	30							45	4	
4. Ангиографска техника – 6 сесии						15	30			45		4
5. Техника на магнетна резонанца – 6 сесии						15	30			45		4
6. Ултразвучна техника – 6 сесии						15	30			45		4
7. Радиотерапија – 6 сесии		45	30		60					135	9	
8. Здравствен менаџмент -6 сесии						30		15		45		2
9. Супервизија – 6 сесии		5		15						20	1	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
10. Ургента медицина со анестезиологија и реанимација – 6 сесии		30			30					60	3.5	
11. Онкологија – 6 сесии		45	30							75	5.5	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
12. Социологија на здравство и здравствена нега – 6 сесии						10		10		20		1
13. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа – 6 сесии						10		30	60	100		5
14. Изборен предмет		15								15		1
ВКУПНО ЧАСОВИ:		155	120	15	180	95	90	75	270			
		470				530+15=545				1015	Вкупно кредити	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											30	30
											60	

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски студии на радиолошките технолози во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **2905 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. **Теоретски:**
   - Професионални предмети
   - Предмети од базичните науки (базични предмети)
   - Предмети од социолошките науки (општествени предмети)
   - Изборни предмети

2. Клинички инструкции-пракса

Во теоретскиот дел, модулот професионални предмети се состои од 23 предмети, модулот на базичните науки од 8 предмети, општествените науки од 6 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- Професионални предмети: 2035 часови, 123,5 кредити
- Базични науки: 575 часови, 37,5 кредити
- Општествени и изборни предмети: 335 часови, 19 кредити

Курикулумот има вкупно **2945 часови и 180 кредити**

Година	**Часови-зимски семестар**	**Часови-летен семестар**	**Часови-вкупно**	**ЕКТС**
1	485	480	965	60
2	455	510	965	60
3	470	545	1015	60
ВКУПНО:	**1410**	**1535**	**2945**	**180**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидени активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити.

За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните да биде комплетирано студентското досие.

УСЛОВУВАЧКИ КРИТЕРИУМИ

Условувачки критериуми за ДРТ - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Биохемија и биофизика Радијациона физика Радиографска техника 1	→	Радиографска техника 2
Биохемија и биофизика Радијациона физика Анатомија 1 и Анатомија 2	→	Радиолошка анатомија
Биохемија и биофизика Радијациона физика	→	Радиолошка апаратура Радиографски процес Радиолошка заштита Подготовки и методи за Ртг преглед Нуклеарна медицина
Анатомија 1 и Анатомија 2 Физиологија	→	Патологија
НЕМА УСЛОВ	→	Здравствена нега во радиологија Хигиена со екологија Фармакологија и контрастни средства Здравствено-социјално законодавство

Условувачки критериуми за ДРТ - Услов за запишување во III година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Положени сите предмети од I година Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од II год.	→	Радиографска техника 3 Компјутеризирана томографска техника Ангиографска техника Техника на магнетна резонанца Ултразвучна техника Радиотерапија
Положени сите предмети од I година Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од II год. Радиолошка анатомија Патологија	→	Радиолошка патологија
Положени сите предмети од I година	→	Здравствен менаџмент Супервизија Ургента медицина со анестезиологија и реанимација Онкологија Социологија на здравство и здравствена нега Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа
Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на III година		

Профил и напредување на дипломиран радиолошки технолог

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула **дипломиран радиолошки технолог (радиографер) – bachelor of radiography (radiographer)**

Дипломираниот радиолошки технолог (радиографер) ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломиран радиолошки технолог–ДРТ (радиографер) е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да практикува или менаџира здравствена дејност и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

Дипломираниот радиолошки технолог (радиографер) може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво- постдипломски студии во доменот на различни полиња од радиологијата (компјутеризирана томографија, магнетна резонанца, ангиографија, ултразвук, коскена дензитометрија, радијациона терапија, нуклеарна медицина и друго).

IX

ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН ФИЗИОТЕРАПЕВТ

ПРВА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	**Семестри**								**Час**	**ЕКТС**	
	Зимски				**Летен**					**Зимски**	**Летен**
	П	**В**	**С**	**Пр**	**П**	**В**	**С**	**Пр**			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Основи на кинезиологија – 3 сесии	**30**	**30**							**60**	**4.5**	
2. Вовед во физиотерапија – 6 сесии	**30**	**15**							**45**	**4**	
3. Клин. кинезиол.со кинезиом. – 6 сесии					**60**	**90**		**160**	**310**		**17**
4. Медицинска етика – 6 сесии	**15**		**15**						**30**	**1.5**	
5. Промоција на здравјето и здравственото воспитување – 6 сесии	**30**		**40**						**70**	**3**	
6. Информатика. и здравствена статистика – 6 сесии	**5**	**40**							**45**	**3**	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
7. Биофизика – 6 сесии					**30**	**15**			**45**		**4**
8. Анатомија со хистологија – 3 сесии	**50**	**15**							**65**	**4**	
9. Физиологија - 3 сесии	**30**	**15**	**10**						**55**	**4**	
10. Патологија – 3 сесии	**20**	**20**	**10**						**50**	**3**	
11. Биохемија – 3 сесии					**30**		**10**		**40**		**2**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Медицинска психологија – 6 сесии					**20**		**30**		**50**		**2**
13. Странски јазик -6 сесии			**45**				**45**		**90**	**3**	**3**
14. Спорт и здравје						**30**			**30**		**1**
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ[4]											
	15								**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	**210**	**135**	**120**		**140**	**135**	**85**	**160**			
	465				**520+15=535**				**1000**	**ВКУПНО КРЕДИТИ:**	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										**30**	**30**
										60	

ВТОРА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Основи на кинезитерапија – 3 сесии	15	15							30	2	
2. Основи на физикална терапија – 6 сесии	10	15		40	30	30		60	185	6	6
3. Балнео-климато терапија – 6 сесии	10			10					20	1	
4. Мануелна терапија – 6 сесии	10	20	10	30					70	4	
5. Протетика и ортотика – 6 сесии					30	15		40	85		4.5
6. Физиотерапија во кардиологија и пулмологија – 6 сесии					40		20	160	220		12
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
7. Хигиена со екологија – 6 сесии	20	10							30	1.5	
8. Микробиологија со паразитологија -6 сесии	15		5						20	1.5	
9. Интерна медицина со дерматологија - 3 сесии	80	15							95	6	
10. Неврологија со неврофизиологија - 6 сесии	40	30							70	5	
11. Психијатрија – 6 сесии	15								15	1	
12. Геронтологија – 6 сесии					30			20	50		2.5
13. Хирургија - 6 сесиии					30	10			40		2
14. Ортопедија – 6 сесии					30	10			40		2
15. Радиологија – 6 сесии			15						15	1	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
16. Здравствено-социјално законодавство – 6 сесии					20				20		1
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											
	15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ	215	105	30	80	210	65	20	280			
	430+15=445				575				1020	Вкупно кредити	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30
										60	

ТРЕТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Медицина на труд и ергономија – 6 сесии					**20**	**15**		**30**	**65**		**3**
2. Физиотерапија во неврологија – 6 сесии	**30**	**40**						**100**	**170**	**5**	**4.5**
3. Физиотерапија во ревматологија – 6 сесии	**20**	**30**		**100**					**150**	**9**	
4. Физиотерапија на нарушувањата на мускулно-коскениот систем – 6 сесии	**40**	**40**		**120**					**200**	**11**	
5. Физиотерапија во педијатрија – 6 сесии					**10**	**20**		**60**	**90**		**5.5**
6. Физиотерапија кај спортисти - 6 сесии					**15**			**40**	**55**		**2**
7. Физиотерапија во гинекологија и акушерство – 6 сесии					**10**	**10**		**20**	**40**		**2**
8. Физиотерапија на изгореници – 6 сесии					**5**	**15**			**20**		**1**
9. Физиотерапија во онкологија – 6 сесии	**15**	**5**							**20**	**1.5**	
10. Здравствен менаџмент – 6 сесии					**30**		**15**		**45**		**2**
11.Супервизија – 6 сесии	**5**		**15**						**20**	**1**	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Педијатрија – 6 сесии					**30**	**5**			**35**		**2**
13. Гинекологија со акушерство – 6 сесии					**15**				**15**		**1**
14. Спортска медицина – 6 сесии	**30**	**30**							**60**	**2.5**	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
15. Социологија на здравство - 6 сесии					**10**		**10**		**20**		**1**
16. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа – 6 сесии					**10**		**30**	**60**	**100**		**5**
17.Изборен предмет	**15**								**15**		**1**
ВКУПНО ЧАСОВИ	**140**	**145**	**15**	**220**	**155**	**65**	**55**	**310**			
	520				**585+15=600**				**1120**	**Вкупно кредити**	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										**30**	**30**
										60	

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за дипломиран физиотерапевт во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **3140 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. **Теоретски:**
   - Професионални предмети
   - Базични науки
   - Социолошки науки (општествени предмети)
   - Изборни предмети

2. **Клинички инструкции-пракса**

Модулот професионални предмети се состои од 23 предмети, модулот на базичните науки од 16 предмети, општествените науки од 6 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- Професионални предмети: 2045 часови, 116 кредити
- Базични науки: 740 часови, 45 кредити
- Општествени и изборни предмети: 355 часови, 19 кредити

Курикулумот има вкупно **3140 часови и 180 кредити**

Година	**Часови-зимски семестар**	**Часови-летен семестар**	**Часови - вкупно**	**ЕКТС**
1	465	535	1000	60
2	445	575	1020	60
3	520	600	1120	60
ВКУПНО	**1430**	**1710**	**3140**	**180**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидениактивности, **вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.**

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити.

За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие.

УСЛОВУВАЧКИ КРИТЕРИУМИ

Условувачки критериуми за ДФ - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Основи на кинезиологија Медицинска етика Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од I година		Основи на кинезитерапија Протетика и ортотика Физиотерапија во кардиологија и пулмологија
Основи на кинезиологија Медицинска етика Биофизика Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од I година		Основи на физикална терапија
Анатомија Физиологија Патологија		Микробиологија со паразитологија Интерна медицина со дерматолог. Неврологија со неврофизиологија Психијатрија Геронтологија Хирургија Ортопедија Радиологија
НЕМА УСЛОВ		Балнео-климато терапија Хигиена со екологија Мануелна терапија Здравствено-социјално законодав

Условувачки критериуми за ДФ - Услов за запишување во III година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Положени сите предмети од I година Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од II година Основи на физикална терапија Основи на кинезитерапија Клиничка кинезиологија со кинезиометрија		Физиотерапија на нарушувањата на мускулно-коскениот систем Физиотерапија во педијатрија Физиотерапија во гинекологија и акушерство Физиотерапија на изгореници Физиотерапија во онкологија
Положени сите предмети од I година Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од II година Основи на физикална терапија Основи на кинезитерапија **Неврологија со неврофизиологија**		Физиотерапија во неврологија
Положени сите предмети од I година Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од II година Основи на физикална терапија Основи на кинезитерапија **Интерна медицина со дерматологија**		Физиотерапија во ревматологија
Положени сите предмети од I година Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од II година Основи на физикална терапија Основи на кинезитерапија **Спортска медицина-потпис**		Физиотерапија кај спортисти
Положени сите предмети од I година Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од II година		Медицина на труд и ергономија Здравствен менаџмент Супервизија Педијатрија Гинекологија со акушерство Спортска медицина Социологија на здравство Основи на научна работа и подготовка на дипл. работа
Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на III година		

Профил на дипломиран физиотерапевт

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула **дипломиран физиотерапевт (bachelor of physiotherapy)**

Дипломираниот физиотерапевт ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломираниот физиотерапевт е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да ги практикува или менаџира физиотерапевтските методи и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

X

ТРИГОДИШНИ СТРУШНИ СТУДИИ ЗА МЕДИЦИНСКО-ЛАБОРАТОРИСКА ДИЈАГНОСТИКА

(акредитирани во академската 2025/26)

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Реден број	Код на предметот	Назив на предмет	Важност сесии	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
					П	В	
ПРВА ГОДИНА							
		Задолжителен предмет					
1	ЛД111	Молекуларна биологија – 3 сесии		I	30	30	4
2	ЛД112	Основи на здравствена статистика – 3 сесии		I	15	30	2,5
3	ЛД113	Анатомија – 3 сесии		I	30	40	5
4	ЛД114	Морфологија и физиологија на клетка – 3 сесии		I	45	30	5
5	ЛД115	Хистологија – 3 сесии		I	40	20	4
6	ЛД116	Медицинска хемија – 3 сесии		I	45	45	6,5
7	ЛД117	Здравје и заштита при работа – 3 сесии		I	20	10	3
8	ЛД121	Биохемија – 3 сесии		II	60	75	7,5
9	ЛД122	Биофизика – 3 сесии		II	30	15	3
10	ЛД123	Медицинска психологија – 3 сесии		II	10	20	2
11	ЛД124	Социјална медицина – 3 сесии		II	60	0	4,5
12	ЛД125	Медицинска етика – 3 сесии		II	30	0	2
13	ЛД126	Хумана генетика – 3 сесии		II	15	15	2
14	ЛД127	Физиологија – 3 сесии – 3 сесии		II	30	30	5
15	ЛД128	Здравствена екологија – 3 сесии		II	20	10	2
16	ЛД129	Спорт и здравје – 6 сесии		II	2	24	1
17		Изборен предмет		II	5	10	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година					487	404	60

Реден број	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
		Задолжителен предмет				
1	ЛД211	Општа клиничка хемија – 3 сесии	III	30	100	8,5
2	ЛД212	Патологија – 3 сесии	III	40	60	7.5
3	ЛД213	Лабораториска дијагностика во педијатрија – 3 сесии	III	26	4	2
4	ЛД214	Инструментални методи во клиничка биохемија – 3 сесии	III	15	45	4
5	ЛД215	Имунологија – 3 сесии	III	15	45	4
6	ЛД216	Патофизиологија – 3 сесии	III	30	30	4
7	ЛД221	Лабораториска пракса по патологија – 3 сесии – 3 сесии	IV	0	90	5
8	ЛД222	Хематологија – 3 сесии	IV	60	120	13
9	ЛД223	Медицинска бактериологија и вирусологија – 3 сесии	IV	45	75	9
10	ЛД225	Лабораториска дијагностика во ортопедија– 3 сесии	IV	15	15	2
11		Изборен	IV	5	10	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				281	594	60

Реден број	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
		Задолжителен предмет				
1	ЛД311	Клиничка цитологија – 3 сесии	V	30	60	6
2	ЛД312	Контола на квалитет во медицинско-биохемиска лабораторија – 3 сесии	V	15	15	2
3	ЛД313	Специјална клиничка биохемија – 3 сесии	V	15	45	5
4	ЛД314	Медицинска микологија и паразитологија – 3 сесии	V	15	45	4
5	ЛД315	Дијагностички методи во нуклеарна медицина – 3 сесии	V	15	15	2
6	ЛД316	Трансфузиона медицина – 3 сесии	V	28	62	6
7	ЛД317	Компјутерска обработка на лабораториски податоци – 3 сесии	V	15	20	2
8	ЛД318	Медицинска информатика – 3 сесии	V	15	45	3
9	ЛД321	Епидемиологија и инфектологија – 3 сесии	VI	30	30	4
10	ЛД322	Стручна пракса по специјална клиничка биохемија – 3 сесии	VI	0	50	2
11	ЛД323	Клиничка микробиологија – 3 сесии	VI	15	110	8
12	ЛД324	Клиничко-лабораториски корелации – 3 сесии	VI	30	30	4
13	ЛД325	Фармакологија – 3 сесии	VI	30	0	2
15	ЛД327	Лабораториски анализи во онкологија – 3 сесии	VI	20	100	4
16	ЛД328	ОСНИР – 6 сесии	VI	10	30	2.5
17	ЛД329	Изработка на дипломска работа	VI	0	0	2.5
		Изборен	VI	5	10	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				288	667	60

УСЛОВИ ЗА НАПРЕДУВАЊЕ

I во II семестар:		
Потпис Медицинска хемија	→	Биохемија
Нема	→	Биофизика Медицинска психологија Социјална медицина Медицинска етика Здравствена екологија Спорт и здравје
Потпис Анатомија Морфологија и физиологија на клетка	→	Физиологија
Потпис Морфологија и физиологија на клетка Молекуларна биологија	→	Хумана генетика

- За полагање на предметот Физиологија потребно е да бидат положени предметите Анатомија, Морфологија и физиологија на клетка.
- За полагање на предметот Биохемија потребно е да биде положен предметот Медицинска хемија.

II во III семестар:		
Положен: Медицинска хемија Потпис: Биохемија	→	Општа клиничка хемија Лабораториска дијагностика во педијатрија Инструментални методи во клиничка биохемија
Положен: Анатомија Потпис: Физиологија	→	Патологија Патофизиологија
Потпис: Медицинска генетика	→	Имунологија

- За да се пристапи на испит по предметите Општа клиничка хемија, Лабораториска дијагностика во педијатрија и Инструментални методи во клиничка биохемија треба да е положен предметот Биохемија.
- За да се пристапи на испит по предметите Патологија и Патофизиологија треба да се положени предметите: Морфологија и физиологија на клетка, Хистологија и Физиологија.
- За да се пристапи на испит по предметот Имунологија треба да е положен предметот Медицинска генетика.

III во IV семестар:		
Потпис: Патологија		Лабораториска пракса по патологија
Потпис: Патологија Положени: Анатомија Морфологија и физиологија на клетка Хистологија		Хематологија
Потпис: Имунологија		Медицинска бактериологија и вирусологија
Потпис од сите предмети од трет семестар		Лабораториска дијагностика во ортопедија

IV во V семестар:		
Положени сите предмети од прва година Потпис Лабораториска пракса по патологија Лабораториска дијагностика во ортопедија		Клиничка цитологија Дијагностички методи во нуклеарна медицина Трансфузиона медицина
Положени сите предмети од прва година Општа клиничка хемија Инструментални методи во клиничка биохемија Потпис Лабораториска пракса по патологија Лабораториска дијагностика во ортопедија		Контрола на квалитет во медицински-биохемиска лабораторија Специјална клиничка биохемија
Потпис: Медицинска бактериологија и вирусологија		Медицинска микологија и паразитологија
Положени сите предмети од прва година Потпис Лабораториска пракса по патологија Лабораториска дијагностика во ортопедија Лабораториска дијагностика во педијатрија		Компјутерска обработка на лабораториски податоци Медицинска информатика

V во VI семестар:		
Потпис Медицинска информатика Медицинска бактериологија и вирусологија Медицинска микологија и паразитологија		Епидемиологија и инфектологија
Положено Медицинска бактериологија и вирусологија Потпис Медицинска микологија и паразитологија		Клиничка микробиологија
Потпис Специјална клиничка биохемија		Стручна пракса по специјална клиничка биохемија
Положени сите предмети од прва година Потпис Лабораториска пракса по патологија Лабораториска дијагностика во ортопедија Лабораториска дијагностика во педијатрија Компјутерска обработка на лабораториски податоци Медицинска информатика		Клиничко-лабораториски корелации
Положени сите предмети од прва година Потпис Клиничка цитологија Контрола на квалитет во медицинско-биохемиска лабораторија Специјална клиничка биохемија		Фармакологија Лабораториски анализи во онкологија
Положени сите предмети од прва година Потпис Медицинска информатика		ОСНИР

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за медицинско – лабораториска дијагностика во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **2721 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. Теоретски

2. Практична настава и Пракса

Курикулумот има вкупно **2721 часови и 180 кредити** (види Табела)**.**

Година	Теоретска настава	Практична настава	ЕКТС
1	487	404	60
2	281	594	60
3	288	667	60
ВКУПНО	**1056**	**1665**	**180**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

Дипломска работа

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити. За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие

Профил по завршување на студиите по медицинско – лабораториска дијагностика: **Висок стручен медицински лабораториски дијагностичар (Senior professional medical-laboratory diagnostician).**

Високиот стручен медицински лабораториски дијагностичар ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Високиот стручен медицински лабораториски дијагностичар покажува знаење и разбирање во полето на лабораториската дијагностика во целина, а посебно во областа на медицинската дијагностика. Разбирање на методологиите кои се базираат на најновите научните истражувања и покажување на способност да ги примени во решавање на сложени проблеми.Покажува високо ниво на професионална компетентност во рамките на лабораториската технологија.

Високиот стручен медицински лабораториски дијагностичар може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво т.е. на втор циклус стручни (специјалистички или магистерски студии) во различни области на лабораториската дијагностика.

ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН ИНЖЕНЕР ПО МЕДИЦИНСКО – ЛАБОРАТОРИСКА ДИЈАГНОСТИКА

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

ПРВА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	**Семестри**								**Час**	**ЕКТС**	
	Зимски				**Летен**					**Зимски**	**Летен**
	П	**В**	**С**	**Пр**	**П**	**В**	**С**	**Пр**			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
Молекурна биологија – 6 сесии	**15**	**30**	**15**						**60**	**4**	
Биохемија – 3 сесии					**45**		**15**	**30**	**90**		**7.5**
Здравје и заштита при работа – 6 сесии					**20**	**10**	**10**		**40**		**3**
Основи на здравствена статистика – 6 сесии	**15**	**30**							**45**	**2,.5**	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
Анатомија – 3 сесии	**15**	**30**							**45**	**3**	
Биофизика – 6 сесии					**30**	**15**			**45**		**3**
Морфологија и физиологија на клетка – 3 сесии	**15**	**15**			**15**	**15**	**15**		**75**	**3**	**5**
Хистологија -3 сесии	**15**	**45**							**60**	**4**	
Медицинска хемија -3 сесии	**30**	**45**	**15**						**90**	**7.5**	
Имунологија – 6 сесии	**15**	**30**		**15**					**60**	**4**	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
Медицинска психологија – 6 сесии					**10**	**20**			**30**		**2**
Социјална медицина – 6 сесии					**45**	**15**			**60**		**4.5**
Медицинска етика – 6 сесии					**15**		**15**		**30**		**2**
Странски јазик - 6 сесии		**30**				**30**			**60**	**2**	**2**
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											
					15				**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ	**120**	**255**	**30**	**15**	**180**	**105**	**55**	**30**			
	420				**370+15=385**				**805**	**Вкупно кредити**	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										**30**	**30**
										60	

ВТОРА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1.Општа клиничка хемија – 3 сесии	15	30		40	15	30			130	5.5	3
2. Хематологија – 3 сесии	15	30	15		15	30	15	60	180	4	9
3. Лабораториска дијагностика во педијатрија – 6 сесии	20	10							30	2	
1. Инструментални методи во клиничка биохемија – 3 сесии	15	45							60	4	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
2. Медицинска бактериологија и вирусологија – 3 сесии	15	45	15		15	30			120	5	4
3. Хумана генетика – 6 сесии	15	15							30	2	
4. Патологија – 3 сесии	15	30		50	15	30			140	6.5	4
8. Патофизиологија – 6 сесии					30	30			60		4
9. Физиологија – 6 сесии					20	30	10		60		4
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
10. Здравствена екологија - 3 сесии					20	10			30		2
11. Спорт и здравје						30			30		
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											
	15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ	110	205	30	90	130	220	25	60			
	435+15=450				435				885	Вкупно кредити	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30
										60	

Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити.

ТРЕТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Клиничка цитологија – 6 сесии	**30**	**30**		**30**					**90**	**6**	
2. Клиничка микробиологија – 6 сесии					**15**	**30**		**80**	**125**		**8**
3. Клиничко-лабораториски колерации – 6 сесии					**30**	**15**		**15**	**60**		**4**
4. Контрола на квалитет во медицинско- биохемиска лабораторија – 6 сесии	**15**	**15**							**30**	**2**	
5. Специјална клиничка биохемија и стручна пракса – 6 сесии	**15**	**45**			**15**	**30**	**15**	**50**	**170**	**5**	**6**
6. Трансфузиска медицина – 6 сесии	**15**	**15**	**15**		**15**	**15**		**30**	**105**	**3**	**3**
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
7. Медицинска паразитологија и микологија – 6 сесии	**15**	**45**							**60**	**4**	
5. Нуклеарна медицина - 6 сесии	**15**	**15**							**30**	**2**	
6. Компјутераска обработка на лабораториски податоци – 6 сесии	**15**	**20**							**35**	**2**	
10. Медицинска информатика – 6 сесии	**15**	**30**							**45**	**3**	
11. Фармакологија – 6 сесии					**10**	**20**			**30**		**2**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Епидемиологија и инфектологија -6 сесии	**15**	**15**			**15**	**15**			**60**	**2**	**2**
13. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа – 6 сесии					**10**	**20**		**70**	**100**		**5**
ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ	**15**								**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ	**150**	**230**	**15**	**30**	**110**	**145**	**15**	**245**			
	425+15=440				**515**				**955**		
										Вкупно кредити	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										**30**	**30**
										60	

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско – лабораториска дијагностика во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **2645 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. **Теоретски:**
   - Професионални предмети
   - Предмети од базичните науки (базични предмети)
   - Предмети од социолошките науки (општествени предмети)
   - Изборни предмети

2. **Клинички инструкции-пракса**

Во теоретскиот дел, модулот професионални предмети се состои од 14 предмети, модулот на базичните науки од 16 предмети, општествените науки од 8 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- Професионални предмети: 1215 часови, 81.5 кредити
- Базични науки: 985 часови, 72 кредити
- Општествени и изборни предмети: 445 часови, 26.5 кредити

Курикулумот има вкупно **2645 часови и 180 кредити**

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	420	385	805	60
2	450	435	885	60
3	440	515	955	60
ВКУПНО	**1310**	**1335**	**2645**	**180**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.Условувачки критериуми

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити. За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие.

Условувачки критериуми за МЛД - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Медицинска хемија	→	Општа клиничка хемија Инструментални методи во клиничка биохемија
Анатомија Морфологија и физиологија на клетка Хистологија	→	Патологија Патофизиологија Хематологија Лабораториска дијагностика во педијатрија
НЕМА УСЛОВ	→	Медицинска бактериологија и вирусологија Хумана генетика Физиологија Здравствена екологија Спорт и здравје

Условувачки критериуми за МЛД - Услов за запишување во III година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД: Сите предмети од I година **ПОТПИС ОД:** Патологија	→	Клиничка Цитологија
Положени сите предмети од I година	→	Клиничка микробиологија Клиничко лабораториски корелации Контрола на квалитет во медцинско – биохемиска лабораторија Специјална клиничка биохемија и стручна пракса Трансфузиска медицина Медицинска паразитологија и микологија Нуклеарна медицина Компјутерска обработка на лабораториски податоци Медицинска информатика Епидемиологија и инфектологија Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа
За заверка на втора студиска година, студентот треба да реализира настава по предметот Спорт и здравје, кој не носи кредити		

Профил на дипломиран инженер по медицинско – лабораториска дијагностика

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула **дипломиран инженер по медицинско – лабораториска дијагностика МЛД**

Дипломираниот инженер по медицинско – лабараториска дијагностика ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломираниот инженер по медицинско – лабараториска дијагностика покажува знаење и разбирање во полето на лабораториската дијагностика во целина, а посебно во областа на медицинската дијагностика. Разбирање на методологиите кои се базираат на најновите научните истражувања и покажување на способност да ги примени во решавање на сложени проблеми.Покажува високо ниво на професионална компетентност во рамките на лабораториската технологија.

XI

ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА АКУШЕРСТВО
(акредитација од академската 2026/27)

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Р. бр	Код на предметот	Назив на предмет	Важност сесии	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
					Теоретска настава		Практична настава		Индивидуална работа	
					П	С	В	Пр		
ПРВА ГОДИНА										
1.	ДА26 111	Акушерство како професија – теории, модели, принципи - 3 сесии		I	15	15	30		60	4
2.	ДА26 112	Анатомија - 3 сесии		I	15	5	10		30	2
3.	ДА26 113	Физиологија - 3 сесии		I	15	5	10		30	2
4.	ДА 26 114	Биофика со ергономија - 3 сесии		I	15	0	8		22	1,5
5.	ДА 26 115	Биохемија - 3 сесии		I	15	0	15		30	2
6.	ДА 26 116	Основи на здравствена нега - 3 сесии		I	55	0	0	135	50	8
7.	ДА 26 117	Ембриологија - 3 сесии		I	20	2	8		30	2
8.	ДА 26 118	Акушерство 1 – грижа за жените - 3 сесии		I	30	23	52		105	7
9.	ДА 26 119	Промоција на здравје, здравствено и сексуално образование - 3 сесии		I	15	5	3		22	1,5
10.	ДА 26 121	Гинекологија - 3 сесии		II	25	25	40		90	6
11.	ДА 26 122	Акушерство 1– грижа за жените – клиничка пракса - 3 сесии		II	0	0	0	450	0	15
12.	ДА 26 123	Патологија - 3 сесии		II	25	0	20		15	2
13.	ДА 26 124	Патофизиологија - 3 сесии		II	25	0	20		15	2
14.	ДА 26 125	Фармакологија - 3 сесии		II	25	20	0		15	2
15.	ДА 26 126	Медицинска биостатистика и информатика - 3 сесии		II	15	0	15		30	2
16.	ДА 26 127	Спорт и здравје		II	2	2	24		2	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година					312	102	255	585	546	60

Редeн број	Код на предмет от	Назив на предмет	Важност сесии	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
					Теоретска настава		Практична настава		ИА	
					П	С	В	Пр		
ВТОРА ГОДИНА										
1.	ДА26 211	Микробиологија со паразитологија - 3 сесии		III	15	0	15	0	30	2
2.	ДА26 212	Акушерство 2 – нормални состојби - 3 сесии		III	20	20	35	0	75	5
3.	ДА26 213	Акушерство 2 – нормални состојби – клиничка пракса - 3 сесии		III	0	0	0	450	0	15
4.	ДА26 214	Хигиена и екологија - 3 сесии		III	15	15	0	0	30	2
5.	ДА26 215	Вовед во хумана генетика - 3 сесии		III	15	0	10	0	20	1,5
6.	ДА26 216	Медицинска етика - 3 сесии		III	15	8	0	0	22	1,5
7.	ДА26 217	Анестезија и аналгезија во акушерија - 3 сесии		III	17	3	25	0	45	3
8.	ДА26 221	Основи на клиничка медицина во акушерство 1 - 3 сесии		IV	90	0	0	35	55	6
9.	ДА26 222	Дијагностички и терапевтски интервенции и прва помош во акушерство - 3 сесии		IV	30	15	45	0	90	6
10	ДА26 223	Педијатрија - 3 сесии		IV	40	0	0	20	30	3
11	ДА26 224	Неонатологија - 3 сесии		IV	30	5	10	0	45	3
12	ДА26 225	Нега на новородено - 3 сесии		IV	40	0	0	10	40	3
13	ДА26 226	Акушерска грижа за пациентки со хируршки третман и рехабилитација - 3 сесии		IV	12	11	22	0	45	3
14	ДА26 227	Физиотерапија во гинекологија и акушерство - 3 сесии		IV	30	0	0	0	30	2
15	ДА26 228	Здравствено и социјално законодавство - 3 сесии		IV	15	0	0	0	15	1
16	ДА26 229	Психологија во акушерство и ментално здравје - 3 сесии		IV	15	0	15	0	30	2
17		Изборен предмет		IV	4	4	8	0	15	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година					403	81	185	515	617	60

Редеи број	Код на предметот	Назив на предмет	Важност сесии	Семестар	Неделен фонд на часови					ЕКТС
					Теоретска настава		Практична настава		ИА	
					П	С	В	Пр		
ТРЕТА ГОДИНА										
1.	ДА26 311	Нега на новородено – пракса - 3 сесии		V	0	0	0	255	0	8,5
2.	ДА26 312	Акушерство 3 – патолошки состојби - 3 сесии		V	15	10	20	0	45	3
3.	ДА26 313	Комуникација во акушерство - 3 сесии		V	8	7	15	0	30	2
4.	ДА26 314	Здравје и заштита при работа - 3 сесии		V	16	0	8	0	22	1,5
5.	ДА26 315	Грижа за мајката и детето – клинишка пракса – патронажа и советувалиште за родители - 3 сесии		V	0	0	0	420	0	14
6.	ДА26	Изборен предмет		V	4	4	7	0	15	1
7.	ДА26 321	Акушерство 3 – патолошки состојби – клиничка пракса - 3 сесии		VI	0	0	0	510	0	17
8.	ДА26 322	Радиологија во акушерство - 3 сесии		VI	10	0	5	0	15	1
9.	ДА26 323	Социјална медицина - 3 сесии		VI	8	2	5	0	15	1
10	ДА26 324	Основи на хирургија во акушерство - 3 сесии		VI	58	0	0	30	32	4
11	ДА26 325	Основи на клиничка медицина во акушерство 2		VI	30	0	0	0	30	2
12	ДА26 326	Нутриција и диететика кај бремени жени - 3 сесии		VI	8	8	14	0	30	2
13	ДА26 327	ОСНИР - 6 сесии		VI	12	3	15	0	30	2
14	ДА26 328	Завршен испит и изработка на дипломска работа		VI	0	0	0	0	30	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за годиа					169	34	89	1215	262	60

Условувачки критериуми за Дипломирана акушерка / акушер – Услов за запишување во II семестар		
Потпис Акушерство 1 – грижа за жени		Акушерство 1 – грижа за жени – клиничка пракса
Потпис: Анатомија Физиологија Ембриологија Биохемија		Гинекологија Патологија Патофизиологија Фармакологија
Нема услов		Медицинска биостатистика и информатика Спорт и здравје

*За да пристапи на испитите по предметите Гинекологија, Патологија, Патофизиологија и Фармакологија положени Анатомија, Ембриологија и Физиологија

Условувачки критериуми за Дипломирана акушерка / акушер - Услов за запишување во III семестар		
Потпис: Основи на здравствена нега Положени: Анатомија Ембриологија Акушерство 1 – грижа за жени – клиничка пракса		Акушерство 2 – нормални состојби Акушерство 2 – нормални состојби – клиничка пракса
Потпис: Гинекологија Патологија Патофизиологија Фармакологија		Хигиена и екологија Микробиологија со паразитологија Вовед во хумана генетика
Положен: Основи на здравствена нега		Анестезија и аналгезија во акушерство

Условувачки критериуми за Дипломирана акушерка / акушер - Услов за запишување во IV семестар		
Положени: Анатомија Ембриологија Акушерство 1 – грижа за жени Акушерство 1 – грижа за жени – клиничка пракса Гинекологија Патологија Патофизиологија Фармакологија Потпис: Микробиологија со паразитологија Анестезија и аналгезија во акушерство Акушерство 2 – нормални состојби Акушерство 2 – нормални состојби – клиничка пракса		Основи на клиничка медицина во акушерство 1 Дијагностички и терапевтски интервенции и прва помош во акушерставо Педијатрија Неонатологија Нега на новородено Акушерска грижа за пациентки со хируршки третман и рехабилитација Физиотерапија во гинекологија и акушерство
Потпис: Микробиологија со паразитологија Анестезија и аналгезија во акушерство Акушерство 2 – нормални состојби Акушерство 2 – нормални состојби – клиничка пракса		Здравствено и социјално законодавство Психологија во акушерство и ментално здравје

За да се пристапи на испитите Педијатрија и Нега на новородено студентот треба прво да положи Неонатологија
За да се пристапи на испитот Акушерска грижа за пациентки со хируршки третман и рехабилитација студентот треба претходно да ги има положено Акушерство 2 – нормални состојби и Акушерство 2 – нормални состојби – клиничка пракса

За полагање на предметот Нега на новородено – пракса потребно е студентот претходно да положи Неонатологија

Условувачки критериуми за Дипломирана акушерка / акушер - Услов за запишување во V семестар		
Положени сите предмети од прва година Потпис: Неонатологија		Нега на новородено – пракса
Положени сите предмети од прва година		Комуникација во акушерство Здравје и заштита при работа
Положени сите предмети од прва година Положен: Акушерство 2 – нормални состојби Акушерство 2 – нормални состојби – клиничка пракса		Акушерство 3- патолошки состојби Грижа за мајката и детето – клиничка пракса - патронажа и советувалиште за родители

Дипломска работа

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити. За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие.

По завршување на тригодишните стручни студии по акушерство, акушерките/акушерите ќе бидат препознаени како одговорни, доверливи професионалци кои работат во партнерство со жената, пружајќи и ја потребната поддршка, нега и совет за време на бременоста, породувањето и постпородилниот период. Акушерката / акушер е професионалец кој самостојно го изведува породувањето и му дава нега на новороденчето и доенчето. Оваа нега вклучува превентивни мерки, промоција на спонтано породување, детекција на компликации кај мајката и новороденото, како и спроведување на итни постапки во животно загрозувачки ситуации. Високата стручна акушерка/акушер има важна улога во здравственото советување и едукација, не само за жените туку и за семејството и заедницата. Ова треба да вклучува антенатална едукација и подготовка за родителство која може да се прошири кон едукација за општото здравје на жената, сексуалното и репродуктивно здравје, како и нега на детето. По завршување на студиите, високата стручна акушерка /акушер е компетентна да работи во домовите, болниците, клиниките, здравствените ординации.

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула **Висока стручна акушерка/акушер (bachelor of midwifery)**

Курикулумот има вкупно **3945часови и 180 кредити**

Година	Предавања	Семинари	Вежби	Пракса	ЕКТС
1	312	102	255	585	60
2	403	81	185	515	60
3	169	34	89	1215	60
ВКУПНО	**884**	**217**	**529**	**2315**	**180**

ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАНА АКУШЕРКА / АКУШЕР

(акредитација од академската 2021/22)

ПРВА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	**Важност сесии**	**Семестри**								**Час**	**ЕКТС**	
		Зимски				**Летен**					**Зимски**	**Летен**
		П	**В**	**С**	**Пр**	**П**	**В**	**С**	**Пр**			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
Основи на здравствена нега – 6 сесии		**55**	**60**		**135**					**250**	**8**	
Акушерска нега 1 – 3 сесии		**60**			**140**	**40**	**65**		**320**	**625**	**8**	**15**
Неонатологија – 3 сесии		**35**								**35**	**1,5**	
Избрани поглавја од клиничка медицина 1(интерна, инфективни болести, клиничка пракса и дијагностичка лабораторија) – 6 сесии		**25**				**65**	**35**			**125**	**1,5**	**4,5**
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
Анатомија со ембриологија – 3 сесии		**40**	**15**							**55**	**2,5**	
Физиологија – 3 сесии		**30**	**15**							**45**	**2**	
Патофизиологија – 6 сесии						**30**	**15**			**45**		**2**
Патологија – 3 сесии						**30**	**15**			**45**		**2**
Биохемија – 3 сесии		**25**	**25**							**50**	**2**	
Биофизика со ергономија – 6 сесии						**20**	**15**			**35**		**1,5**
Биостатистика со информатика – 6 сесии						**20**	**20**	**20**		**60**		**2**
Здравје и заштита при работа – 6 сесии						**20**	**10**	**10**		**40**		**1,5**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
Професионална етика – 6 сесии		**20**		**20**						**40**	**1,5**	
Промоција на здравје, здравствено и сексуално образование – 6 сесии						**20**		**15**		**35**		**1,5**
Странски јазик – 6 сесии				**45**						**45**		**2**
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ												
		15								**15**	**1**	
ВКУПНО ЧАСОВИ		**290**	**115**	**65**	**275**	**245**	**175**	**45**	**320**			
		745+15=760				**785**				**1545**	**Вкупно кредити**	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											**30**	**30**
											60	

ВТОРА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
		Зимски				Летен					Зимски	Летен
		П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
Акушерска нега 2 и акушерство -3 сесии		110	25	30	200		40		370	775	12,5	14,5
Гинекологија и нега на трудница со гинеколошка болест -6 сесии		20	25		140					185	6,5	
Психофизичка подготовка на родители – 6 сесии						40				40		1,5
Нега на новородено – 6 сесии			20		140		30		160	350	6	7
Избрани поглавја од клиничка медицина 2 (неврологија, дерма) – 6 сесии		20						10		30	1	1
Педијатрија – 6 сесии		25				15				40	1	1,5
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
Микробиологија со паразитологија – 3 сесии		25	20							45	2	
Вовед во хумана генетика – 6 сесии						20	20			40		1,5
Фармакологија – 6 сесии						30				30		1
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
Социјална медицина – 6 сесии								20		20		1
Супервизија – 6 сесии		10		15						25	1	
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ												
						15				15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ:		210	95	45	480	105	85	30	530	1595		
		830				750+15=765					ВКУПНО КРЕДИТИ:	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											30	30
											60	

ТРЕТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Важност сесии	Семестри								Час	ЕКТС	
		Зимски				Летен					Зимски	Летен
		П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
Акушерска нега 3 – 6 сесии		**40**			**190**	**40**		**30**	**200**	**500**	**11**	**10**
Сексологија - 6 сесии		**20**								**20**	**1**	
Избрани теми од хирургија. Здравствена заштита во изменети услови-6 сесии		**10**	**10**			**15**		**30**		**65**	**2**	**1**
Избрани теми од трауматологија, прва помош,ортопедија,оторин оларингологија, офталмологија -6 сесии		**30**				**15**	**20**			**65**	**1**	**2**
Патронажно и диспанзерско здравство – 6 сесии		**30**	**20**		**180**		**20**		**160**	**410**	**9**	**7**
Радиолошки и други дијагностички методи – 6 сесии		**20**								**20**	**1**	
Медицинска диететика – 6 сесии						**30**		**15**		**45**		**2**
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
Ургентна медицина со анестезиологија и реанимација – 6 сесии						**20**	**20**			**40**		**1,5**
Хигиена и екологија		**20**	**20**							**40**	**2**	
Психологија во акушерство и ментално здравје – 6 сесии		**15**		**15**		**15**		**15**		**60**	**1**	**1**
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
Здравствено – социјално Законодавство – 6 сесии		**15**								**15**	**1**	
Основи на научна работа – 6 сесии						**15**	**20**		**50**	**85**		**3,5**
Спорт и здравје – 6 сесии			**30**							**30**		
ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ		**15**								**15**	**1**	
Дипломска работа									**50**	**50**		**2**
ВКУПНО ЧАСОВИ:		**200**	**80**	**15**	**370**	**150**	**80**	**90**	**460**			
		665+15=680				**780**				**1460**		
											ВКУПНО КРЕДИТИ:	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса											**30**	**30**
											60	

Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити.

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **4600 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

3. **Теоретски:**
   - Професионални предмети
   - Предмети од базичните науки (базични предмети)
   - Предмети од социолошките науки (општествени предмети)
   - Изборни предмети

4. **Клинички инструкции-пракса**

Во теоретскиот дел, модулот професионални предмети се состои од 17 предмети, модулот на базичните науки од 14 предмети, општествените науки од 9 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- Професионални предмети: 3580 часови, 138 кредити
- Базични науки: 630 часови, 25,5 кредити
- Општествени и изборни предмети: 390 часови, 16.5 кредити

Курикулумот има вкупно **4600 часови и 180 кредити.**

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	760	785	1545	60
2	830	765	1595	60
3	680	780	1460	60
ВКУПНО	**2270**	**2330**	**4600**	**180**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.Условувачки критериуми

Условувачки критериуми за Дипломирана акушерка / акушер - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Акушерска нега 1	→	Акшерска нега 2 и акушерство
Неонатологија	→	Нега на новородено Педијатрија
Анатомија со ембриологија Физиологија	→	Гинекологија и нега на трудница со гинеколошка болест
Нема услов	→	Психофизичка подготовка на родители Избрани поглавја од клиничка медицина 2 (неврологија, дерма) Микробиологија со паразитологија Вовед во хумана генетика Фармакологија Социјална едицина Супервизија

Студентот нема право да полага Патофизиологија без предходно положени Физиологија и Биохемија

Условувачки критериуми за Дипломирана акушерка / акушер - Услов за запишување во III година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		**ЗА ПРЕДМЕТ**
Положени сите предмети од I година **ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:** Акушерска нега 2 и акушерство	→	Акушерска нега 3
Положени сите предмети од I година	→	Сексологија Избрани теми од хирургија. Здравствена заштита во изменети услови Избрани теми од трауматологија, прва помош, ортопедија, офталмологија, оториноларингологија Патронажно и диспанзерско здравство Радиолошки и други ијагностички методи Медицинска диететика Ургентна медицина со анестезиологија и реанимација Хигиена и екологија Психологија во акушерство и ментално здравје Здравствено и социјално законодавство Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа
За заверка на трета студиска година, студентот треба да реализира настава по предметот Спорт и здравје, кој не носи кредити		

Дипломска работа

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити. За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие.

Профил на дипломирана акушерка / акушер

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула **дипломирана акушерка / акушер.**

По завршување на студиите, дипломираната акушерка/акушер е компетентна да работи во домовите, болниците, клиниките, здравствените ординации.

Целта на оваа студиска програма е акушерките/акушерите во нашата држава да добијат водечка улога во организацијата, негата, лекувањето и превенцијата на различните состојби од акушерско-гинеколошката област, и нивно оспособување да се вклучат во современата дијагностика на акушерско-гинеколошките проблеми.

Дипломираната акушерка / акушер може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво т.е. на втор циклус стручни (специјалистички или магистерски студии) во различни области на акушерството и гинекологијата.

XII

ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН ОПТОМЕТРИСТ

СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

Редбр.	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
		Задолжителен предмет				
1.	ОПТ111	Анатомија – 3 сесии	I	40	30	6
2.	ОПТ112	Физиологија - 3 сесии	I	40	30	6
3.	ОПТ113	Биофизика и физика на око - 3 сесии	I	60	15	5
4.	ОПТ114	Физичка оптика - 3 сесии	I	45	15	4
5.	ОПТ115	Анатомија и физиологија на око - 3 сесии	I	30	45	6
6.	ОПТ116	Медицинска биостатистика и информатика - 3 сесии	I	40	20	3
7.	ОПТ121	Микробиолгија и паразитологија на око - 3 сесии	II	30	24	5
8.	ОПТ122	Оптометрија 1 - 3 сесии	II	30	45	6
9.	ОПТ123	Геометриска оптика - 3 сесии	II	90	15	6
10.	ОПТ124	Патологија - 3 сесии	II	50	40	6
11.	ОПТ125	Фармакологија 3 сесии	II	60	15	5
12.	ОПТ126	Спорт и здравје - 3 сесии	II	2	24	1
13.	ОПТИ	Изборен предмет	II	5	10	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				522	328	60

Реден број	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
		Задолжителен предмет				
1. .	ОПТ211	Болести на око - 3 сесии	III	45	45	7
2.	ОПТ212	Оптометрија 2 - 3 сесии	III	30	45	6
3.	ОПТ213	Рефракции - 3 сесии	III	40	60	7
4.	ОПТ214	Оптички и оптометриски инструменти - 3 сесии	III	25	45	5
5.	ОПТ215	Материјали во оптометрија - 3 сесии	III	35	45	5
6.	ОПТ221	Контактни леќи 1 - 3 сесии	IV	35	45	6
7.	ОПТ222	Бинокуларен вид - 3 сесии	IV	30	45	6
8.	ОПТ223	Техники на изработка - 3 сесии	IV	35	45	5
9.	ОПТ224	Оптометриска пракса 1 - 3 сесии	IV	0	360	12
10.	ОПТИ	Изборен предмет	IV	5	10	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				280	745	60

Реден број	Код на предметот	Назив на предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
		Задолжителен предмет				
1	ОПТ311	Оптометриска пракса 2 - 3 сесии	V	0	510	18
2	ОПТ312	Контактни леќи 2 - 3 сесии	V	30	45	6
3	ОПТ313	Слаб вид - 3 сесии	V	30	45	6
4	ОПТ321	Оптометриска пракса 3 - 3 сесии	VI	0	330	16
5	ОПТ322	ОСНИР – 6 сесии	VI	10	30	3
6	ОПТ323	Завршен испит и изработка на дипломска работа	VI	0	200	10
7	ОПТИ	Изборен предмет	VI	5	10	1
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				75	1270	60

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за дипломиран оптометрист во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **3220 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. **Теоретскиа настава**
2. **Практична настава и Пракса**

Курикулумот има вкупно **2721 часови и 180 кредити** (види Табела)**.**

Година	**Теоретска настава**	**Практична настава**	**ЕКТС**
1	522	328	60
2	280	745	60
3	75	1270	60
ВКУПНО	**877**	**2343**	**180**

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба студентот да има освоено 140 кредити.

За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните и да биде комплетирано студентското досие

Профил по завршување на студиите по медицинско – лабораториска дијагностика

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула **дипломиран оптометрист.**

Дипломираниот оптометрист поседува способност за оценување и селекција на научни теории, методологии, алатки и стручни вештини од полето на оптометријата, како и знаење и способност за поставување нови анализи и решенија на практична основа. Покажува способност за синтетизирање и интегрирање на знаењата стекнати во текот на студиите, како и способност за справување со сложени прашања од стручен аспект, како и нивно солидно проценување дури и при некомплетни и ограничени информации, базирајќи се на личните, општествените и етичките одговорности при примената на стекнатото знаење и проценка

Со стекнатите вештини и компетенции дипломираниот оптометрист е подготвен за самостојно извршување на работните задачи.

УСЛОВИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО II СЕМЕСТАР

I		II
Потпис Анатомија Физиологија	→	Патологија
Потпис Биофизика и физика на око Физичка оптика *Анатомија и физиологија на око	→	Геометриска оптика Оптометрија 1
Нема услов	→	Фармакологија Микробиолгија Спорт и здравје

За да пристапи на испит студентот мора да ги има положено предметите Анатомија и Физиологија од прв семестар
За да пристапи на испит Оптометрија 1, Геометриска оптика студентот треба да има положено Биофизика и физика на око и Физичка оптика
За да пристапи на испит Патологија студентот треба да има положено Анатомија и Физиологија

УСЛОВИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО III СЕМЕСТАР

II		III
Потпис Микробиолгија Патологија Фармакологија	→	Болести на око
Потпис Оптометрија 1	→	Оптометрија 2 Оптички и оптометриски инструменти
Потпис Геометриска оптика Оптометрија 1 Положени Биофизика и физика на око Физичка оптика	→	Материјали во оптометрија Рефракции

За полагање на предметот Болести на око треба да се положени предметите Анатомија и физиологија на око, Патологија и Фармакологија
За полагање на предметите Оптички и оптометриски инструменти, Оптометрија 2 треба да биде положен предметот Оптометрија 1
За полагање на предметот Рефракции треба да биде положен Геометриска оптика

УСЛОВИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО IV СЕМЕСТАР

III		IV
Потпис Болести на око Оптометрија 2 Рефракции Оптички и оптометриски инструменти Материјали во оптометрија		Контактни леќи 1 Бинокуларен вид Техники на изработка на оптички помагала
Потпис од сите предмети од III семестар Положени Сипе предмети од прва година		Оптометриска пракса 1

За да пристапи на испит од Контактни леќи 1 студентот треба да има положено Болести на око
За да пристапи на испит од Бинокуларен вид студентот треба да има положено Геометриска оптика и Болести на око

УСЛОВИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО V СЕМЕСТАР

IV		V
Положени сите предмети од прва година Потпис Контактни леќи 1 Бинокуларен вид		Контактни леќи 2 Слаб вид
Положени сите предмети од прва година Потпис Контактни леќи 1 Бинокуларен вид Болести на око		Слаб вид
Положени сите предмети од прва година Реализирана Оптометриска пракса 1		Оптометриска пракса 2

За да пристапи на испит од Контактни леќи 2 студентот треба да има положено Контактни леќи 1
За да пристапи на испит од Слаб вид студентот треба да има положено Болести на око и Бинокуларен вид

УСЛОВИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО VI СЕМЕСТАР

V		VI
Реализирана Оптометриска пракса 2		Оптометриска пракса 3 ОСНИР

Издавач: Медицински факултет, Скопје

Лектура: Ивана Трајковска

Скопје, септември 2027
ISBN: 978-608-4840-95-4